

ВИДАЄ

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by

Ukrainian National Women's

League of America, Inc.

909 N. Franklin Street

Philadelphia 23, Pa.

Травень

5

May

1959

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK XVI ТРАВЕНЬ Ч. 5

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпня

Редагує Колегія — Лідія Бурачинська,
Кекилія Гардецька, Олена Лотоцька,
д-р Наталя Пазуняк, Марта Тарнавська
і Марія Юркевич.

Листування й передплату вислати
на адресу:

909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.

Річна передплата у США від січня

1959 \$4.00

Піврічна передплата \$2.50

Річна передплата в Канаді \$4.00

Річна передплата в Англії 1¼ ф. ст.

Річна передплата в Австралії 2 ф. ст.

Річна передплата у Франції 900 фр.

Поодинокі число 40 центів

OUR LIFE

VOL. XVI MAY No. 5

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

909 N. Franklin St.

Philadelphia 23, Pa.

Phone MA 7-7945

Subscription in the United States
of America \$4.00 per year, half year
\$2.50. Subscription in Canada \$4.00
per year, half year \$2.50. Subscription
in England 1¼ pound sterling, per
year. Subscription in Australia 2
pound sterling per year. Subscription
in France 900 francs, per year.

Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.

Single copy 40c.

Зміст:

Т. Масенко: Там...

Перед нашим З'їздом

О. Грицай: „Вишпівана“ порцеляна

Триста тисяч

Д. О.: Гетьманова мати

Х. Паліїв-Турченко: Українки
у міністра іміграції

Г. Франко-Ключако: На порозі нового
життя

Салатка Руті: Мій день

Катря: І про мого чоловіка

Л. Бура: Жінка з великої культури

О. Бринь: Памятної ночі

Констест печення пасок

Із праці Комісії СФУЖО

Мати одного по віту

І. Павликоська: Із вірою в майбутнє

Із життя наших Централь

Imperialism 1959

The Hetman's Mother

Ч. Ч.: Добір назв

Р. Коцик: Зрізувані квіти

(мб): Культ краси

Жакетки, жакети...

Вишпівані блюзки

Н. Наркевич: Три матері

О. Цегельська: Г Тригода песика Кручка

Л. Полтава: Надія Матуся

Вісті з Централі

При громадській роботі

На обгорці:

„Божа Мати“, плоскорізьба

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

КАНАДА:

Mrs. Olga Lukomska
14386 Park Dr.
Edmonton, Alta.
Canada

Mrs. Lewka Romanyk
1252 Broadview
Toronto, Ont.
Canada

ФРАНЦІЯ:

Mme. Anna Pasternak
16, rue de 5 Diamants
Paris 13e
France

АНГЛІЯ:

Mrs. Vira Smereka
36, Temple St.
Heaton, Bradford Yerks.
Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
1 Barwon St.,
Glenroy, W9, Victoria
Australia

Відновлюйте Вашу передплату
вчас, тим досягнете мило почуття
упорядкованості, а видавництву
зрівноважений бюджет.

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

6. травня — день св. Юрія. Є
вірування, що в цей день на зем-
лю сходить весна, перед тим дів-
чата викликають її веснянками.
Цього дня виганяють худобу на
пасовище.

23. травня — апостола Симона
Зилоти. Збирають у лісі лікуваль-
ні трави-зілля.

1229 — 730 літ, як галицький
князь Лев узяв під свою владу ча-
стину Закарпаття (комітат Берег).
Таких широких границь галицька
державна ще досі не мала. Знов ча-
стина Срібної землі получилась із
материком.

1669 — 290 літ від Глухівсько-
го договору. При допомозі його геть-
ман Многогрішний забезпечився
від втручання московських воевод
у внутрішні справи України.

1859 — 100 літ, як у Києві й ін-
ших містах України почався рух
за створення „недільних шкіл“.
Для них Тарас Шевченко зладив
Букваря, а Пантелеймон Куліш
„Граматку“.

ДОПОМОГА ОДЯГОМ

Більшість наших Відділів висла-
ла пачки з добрим, уживаним одя-
гом для українців у Польщі. На-
спіли радісні відповіді з подякою.
Одяг придався і знайшов застосу-
вання.

А тепер відкривається можли-
вість допомоги українцям у Юго-
славії. У Босні й Бачці живе давнє
наше поселення, що звертається
тепер за допомогою. Пачки з одя-
гом придатуться дорослим і дітям.
Адреси для посилок можна дістати
в Централі.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У ч. 3 Нашого Життя зайшла
помилка у згаданні з Конгресу
УККА у Вашингтоні. При вичи-
сленні делегаток Відділів США че-
рез помилку пропущено прізвище
п-ні Анни Настюк, голови 28 Від-
ділу США в Ньюарку. За недогляд
перепрошуємо.

У ч. 1 Нашого Життя зайшла
помилка у згаданні 20 Відділу США з
Філадельфії. У згаданні з роз-
продажі цеголок пропущено по-
жертву п-ні Олени Сердюк, яка
закупила 2 цеголки. Разом 20 Від-
діл закупив на 27 дол. цеголок.
За недогляд перепрошуємо.

ТАМ...

Там, де лягло
Чорноморя без меж
В білому осені злоті, —
Ти, моя мати, обніжком ідеш,
Рівна, висока, в скорботі.
Як ти пройшла
із безхмарним чолом,
Боса — по стернях і росах?
Де ти лежиш
у траві за селом

В дальніх вишневих
Глосах?
Скільки за вік
ти звязала снопів,
Скільки посіяла жита?
Нині лежиш ти
в мовчанні степів,
Небом південним укрита.
Ось я в найдальші
поїхав краї —

Й тут, серед темної ночі,
Сняться натруджені
руки твої,
Сині зажурені очі.
Наче я знов
на гарячих снопах
Плачу під спів жайворонка...
Тихо проходить
в херсонських степах
Мати моя, українка.

Перед нашим Зіздом

Вже небагато часу ділить нас від XII Конвенції СУА. У кожному Відділі вже виповнені анкетні звіти й вибрані делегатки. Все вже наставлене на участь у цьому жіночому здвизі.

Але воно не вистачає гарно виповнити анкетний звіт і придбати конвенційну книжечку. Делегатка повинна усвідомити собі, чому й навіщо вона їде. З якою духовою настановою вона збирається у дорогу, що вона повинна на Конвенції осягнути та з чим до Відділу повернутись.

У великій мірі вона свідомо того. Бо ж делегатками вибирають звичайно активних членок, що вже неодну Конвенцію відбули. Тому ті, що своїми руками збудували Союз Українок Америки, знатимуть добре, чого вони їдуть і що від них вимагається. Але не завадить пригадати собі й другим, чого вимагає від нас участь у Конвенції та яку з того матимемо користь.

Передусім треба собі усвідомити, що Конвенція — це ми. Це той великий збір делегаток, що готуються тепер до виїзду. Правда, існує в Нью-Йорку Конвенційний

Комітет, який підготовляє порядок нарад, комісії, бенкет. Але порядок нарад таки мусимо ухвалити, комісії вибрати. У цьому полягає наша співдія. І від нашої готовості й уваги залежатиме багато.

І тому делегатка повинна їхати з докладним знанням усіх біжучих справ СУА. Найважливішою на XII Конвенції — це зміна статуту. Проект нового статуту Відділ дістав, треба тільки познайомитись із ним, вислухати думку управи й членок. Щоб мати докладні вказівки про настанову Відділу до того. Також в інших справах, як Дім СУА, вибір нової управи, завдання фонду „Мати й Дитина“ — повинна членка знати думку Відділу. А може й хоче Відділ внести щось нового? Тоді треба це опрацювати у формі проекту і зложити в відповідній Комісії.

Щойно по такій підготові делегатка стане повновартним членом Конвенції. Її голос матиме вагу й значення, вона може заважити на ході нарад. Але це ще не все. Вона зможе також зайняти становище до звіту Гол. Управи. Бо коли орієнтується в справах свого Відділу, тоді розумітиме й ці напрямки.

А вони на XII Конвенції розгорнуться перед нами. На фундаменті мозольної роботи в Відділах відкриваються перед нами ширші перспективи. Ми побачимо, яку вартість має в гурті оте наше збірне зусилля. Ми почуємо, які пляни має головна Управа в ділянці звязків і культурної праці, кудю йдуть її намагання в ділянці виховній і суспільної опіки. До того зможемо й ми достосувати свій крок. Бо треба все йти вперед, не лиш в особистому житті, але й у громадській праці!

А рівночасно зможемо побувати й на Конгресі СФУЖО. Цей Світовий Конгрес Українського Жіноцтва відбудеться майже рівночасно з нашою Конвенцією. Тому кожна делегатка, що приїде день чи два скорше, зможе прислухатись до його нарад, пізнати загальні проблеми українського жіноцтва у вільному світі й зустрітись із делегатками з далеких країн. А найважливіше — з гордістю й задоволенням завважить, яке чільне місце займає на тому форумі її власна організація — Союз Українок Америки.

ГОТУЄМОСЬ ДО XII. КОНВЕНЦІЇ СУА

26.—28. ЧЕРВНЯ 1959 У НЬЮ-ЙОРКУ

Наші Проблеми

„ВИШИВАНА“ ПОРЦЕЛЯНА

Наше Життя розпочало подавати світліни з українських помешкань. Мета була ясно зазначена. Редакція хотіла показати осяги українських господинь у влаштуванні української хати.

Коли прочитую ці заклики — а вони появились уже в кількох числах — пригадується мені інша річ. Поруч удалих починів, а такі світліни вже були в Нашому Житті, в нашому помешканні є дуже багато зайвого. Не всі українські господині мають щасливу руку у своїх заходах. Комбінації вишивок чи мальованої дереворізьби нераз дуже невдалі. А потім роками прикрашують стіни помешкання і на те нема ради.

Недавно тому до нашого помешкання увійшла нова „прикраса“ Від якогось часу появилась на ринку порцеляна, прикрашена вишивковим, друкованим орнаментом. Спершу був тільки один гарнітур із легким узором помідорової краски. А тепер появилось їх уже кілька з важким вишивковим рисунком.

Не знаю, хто дав почин до того виробництва. Мені назвали прізвища однієї чи двох мисткинь, що начебто є авторами їх. Можливо! Але мені здається, що заки вони відважились на цей проект і заки ми впровадимо таку порцеляну до нашої хати, треба основно передумати цю справу.

Я не маю мистецької освіти. Але вишиваю залюбки змалку, з замилюванням виконую від недавна кераміку, ще трохи давніше почала писати писанки. І хоч я не вчилася цього в нікого, проте добираючи взори і розглядаючи українську орнаментуку, мені приходять різні думки. А з них і висновки, якими хочу тут поділитись.

Коли добираю взір на вишивку, маю перед собою рівну площину. На ній розміщую взір так, як воно можливо, на краях, по середині чи по цілій площині. Коли розмальо-

вую горщик, тоді це треба теж обміркувати та ще й рахуватись із вигнутим глом. А при писанці не тільки є вигнуте тло, але також дуже мала площина.

А ця „друкована“ порцеляна з тим зовсім не числиться. Орнамент приміненний впоперек підставки. Або біжить грубою смугою по поверхні чи шийці глечика.

Мій мистецький смак бунтується проти того. Не вмію це обгрунтувати, але коли розглянусь між узорами фаянсової чи порцелянної посуду, що виставлена в крамницях, то бачу завжди легкі, вигинасті мотиви. Нераз є й цілі квіти, чи гірлянди, але вони якось легко кинені на тарілку чи полумисок. А цей орнамент важкий і трудний. Навіть не знаю, як то воно їсти з такої тарілки?

А найбільше хвилює мене те, що на споді кожного такого кусника стоїть напис, що це „українська порцеляна“. І ці вироби йдуть у світ, їх навіть показують на наших виставках. Там вони кеписько репрезентують нас і наш національний смак. А що їх за штампованими зображеннями виконали велику кількість, то ще довгий час будуть покутувати по наших мешканнях.

Що кажуть на те мистці і знавці нашої порцеляни? Може хтось із них обізвався б у тій справі? Я розумію, що воно нелегко виступати проти того, що вже зроблено з великим зусиллям і фінансовим вкладом. Може й декому ця порцеляна подобається і він радо прийняв її у свою хату. Але дбайливість про наше ім'я вимагає, щоб ми були щирі й уважні до культур нашої хати. Бо ж хочемо, щоб вона була острівцем нашої Батьківщини у країнах поселення. Тому повинна мати належний рівень.

Ольга Грицай
голова 67 Відділу
в Перт Амбой

ТРИСТА ТИСЯЧ

Через нашу пресу пробігла вістка, що пройняла нас жахом. У пляні освоєння цілинних земель, що його большевицька Москва розробляє з впертою послідовністю вже кілька літ — настав тепер новий клич. Хрущов проголосив потребу плянованого виїзду 300 тисяч дівчат на те, щоб осілі там „колоністи“ могли заснувати родини.

Від весни 1954 р. тягнеться оце „добровільне“ переселення нашої молоді у непривітні степи Азії. Около півтори мільона людей вимагає освоєння цілинних земель. Впродовж п'яти літ висилали туди большевицькі опричники нашу молодь. Під позором „добровільного“ виїзду вони позбавляли наші землі найціннішого елемента, усували з неї найбільш невідгидних для себе людей, вимішували її з молоддю з інших частин СРСР. Та цей грабіжницький процес ще не закінчився. Тепер знаходить своє завершення в переселенні молодих дівчат.

В советській пресі тут і там просякають вістки про те, як проходить цей „набір“ Довідуємось про підбірні комісії, що створились для „більш організованого добору і відправки дівчат“ і про „строки, погоджені з місцевими органами Казахської РОСР“. Для тих, що знають підсоветську дійсність, це ясне, що набір проводять примусово з якнайбільшим натиском.

Цей факт є свіжим ударом у силу нашого народу. Тим більш болючим, що вириває з корінням із материка молоде наше жіноцтво. Позбавляє його рідного оточення, традицій і звязку з рідною землею. Виставляє його на поневірку й жахливі кліматичні умовини цілинних земель. Ставить його молодим і недосвідченим у випадкове оточення зовсім чужих йому людей.

Ось завдання для українського жіноцтва у вільному світі! Треба голосно протестувати проти такого насилля над українською молоддю! Треба освідомлювати всіх і вся про шкідливу „колонізаційну“ політику советського режиму, що коштом українського народу відбирає землі в мирного казахського населення, що вириває у-

Гетьманова мати

Доба гетьмана Мазепи не залишила нам мемуаристики чи листування. Люті переслідування царя Петра та його опричників змели кожен клаптик папірця, що носив гетьманове наймення. Тепер приходить із скупих, хронікарських вісток та з родословних списків реконструвати його життєві взаємини. А до них належить також його відношення до матері Марії Магдалини.

Походила вона з шляхетського роду Мокієвських, мабуть із волинської його галузі. Бо у списках церковного сестрицтва у Луцькому знаходимо її під дівочим прізвиськом. Отже видно вписалась вона туди ще молодістю дівчиною. Вийшла заміж за Степана Мазепу-Колединського. Одна вістка з 1654 року вказує на те, що був він тоді отаманом у Білій Церкві, тобто старшиною козацького війська першої ранги. Не є виключене, що Мокієвські з Білоцерківщини (а там була друга галузь того роду) причинились до здійснення того подружжя, бажаючи посвоячитись із впливовим козацьким старшиною.

Степан Мазепа - Колединський походив із с. Мазепинці коло Білої Церкви, що було власністю його роду. Там на хуторі й зажила молода пара. Нічого невідомо нам про їх життя там, за винятком того, що з подружжя вийшло двоє дітей — син Іван та дочка Оляна або Уляна.

Та з дальшого богобійного життя Марії Магдалини можемо судити, що дала вона своїм дітям строго, християнське виховання. Вона розуміла вагу освіти і тому напевне підтримувала охоту до неї і в своїх дітей. Глянувши на її портрет вичуваєте, що ця матрона вміла поставити дім і під її рукою син напевне дістав найкращу товариську огладу.

По смерті чоловіка Марія Маг-

країнську дівчину з круга її родини й кидає її на поталу нелюбому подругові. Це можуть і повинні перевести українські жіночі організації і це повинно стати найближчим їх завданням.

далина зреклася світського життя. Діти вже були дорослі. Син подався на мандрівку, якої вимагало тоді світське виховання юнака, а дочка вийшла заміж за шляхтича Яна Войнаровського. Тому Марія Магдалина подалась до жіночого монастиря св. Вознесення на Печерському. У тому монастирі, заснованому біля 1566 р., жили в подвизі переважно вдовиці й дівчата з шляхетських, старшинських і священничих родів. При ньому була також дівоча школа. З часом Марія Магдалина стала ігуменею того ж монастиря, мабуть після 1687 р., коли її син Іван був уже гетьманом. Це є також доказом її здібностей та поваги, що її здобула вона серед черниць у монастирі.

Що син Марії Магдалини, гетьман Іван Мазепа, перебував із нею в постійному звязку та відвідував її час від часу, на те є багато доказів. Такі відвідини занотував у своєму щоденнику П. Ґордон. Під днем 6. липня 1690 він пише в ньому: „Цього дня отримано з України вістку, що гетьман Іван Мазепа, по своєму від'їзді з Москви, подався до Києва, щоб навістити святі місця й відвідати свою маму, ігуменю жіночого монастиря на Печерську“.

До речі кажучи, в цьому монастирі була черницею також дочка Марії Магдалини, Уляна. Десь біля 1695 р. вона покинула свого чоловіка й переїхала з двома його дочками з першого подружжя до Києва й там постриглася в черниці. Незабаром, бо вже в 1700 р. вона померла. Її дочка Марта була там також черницею. Можна припускати, що після поразки під Полтавою її теж досягла рука московського ката.

У Марії Магдалини завважимо рису, що ціхувала також її великого сина: жертволюбивість на церковні цілі. У своєму монастирі вона збудувала на власні кошти кам'яну церкву й устаткувала її гойно необхідними предметами. Цю будову викінчено у 1705 р., але з наказу московської влади знищено цю церкву у 1798 р. Жертвувала вона й на інші церкви та

монастирі. У Печерській Лаврі зберігся подарований нею воздух. Зроблений він із червоного оксамиту, з зображенням по середині Спасителя у гробі. Краєм його була лиштва з зеленого оксамиту з зображеннями святих на ній — Марії Магдалини, мучениці Юліяни, архидиякона Степана й Івана Предтечі, отже патронів-святих своєї родини.

Ігуменя Марія Магдалина упокоїлася в місяці листопаді 1707 р. Такий висновок можна зробити з листа її сина з місяця листопада того року до канцлера Г. Головкина. У ньому пише гетьман, що він перебуває тепер у Києві „наипаче тому, що моя госпожа матка моя вельми болезнуєть і до кончин живота приближаєть“ (найбільше тому, що моя пані-матка дуже хворіє й до кінця життя зближується). У цьому бачимо теж безмірну любов сина до матері, що не хотів покинути Києва в ту найважчу для неї хвилину.

Це остання вістка про неї, що нам залишилась. Залишився ще портрет її, що говорить багато про неї. У пишному вбранні того часу, у гідній поставі матрони можна багато відчитати. А найбільше говорить погляд її очей, свідомий своєї ваги, але й відповідальності. Це не тільки мати гетьмана Мазепи. Але й мати цілої доби, яку звемо мазепинською.

Боже Провидіння не дало їй дожити поразки свого сина. Та вона напевне ділила з ним багато його турбот і знала більше про них, ніж припускаємо. Не думала вона, що діло її рук теж загине від переслідувань. Бо в 1712 р. перестав навіть існувати жіночий монастир на Печерському. Зв'язаний із пам'яттю гетьмана Івана Мазепи був немилію пригадкою для загарбників. Його перенесено на Поділ і там об'єднано з монастирем св. Флора. А про уфундовану нею монастирську церкву ми вже писали. Д. О.

ВСТУПАЙТЕ
В ЧЛЕНКИ-ПРИХИЛЬНИЦІ
СФУЖО!

Українки у міністра імміграції

Не всім, мабуть, відомо, що в теперішньому канадійському уряді пост міністра імміграції займає жінка. Це пані Ферклоу, правник і громадська діячка.

Недавно тому прийняла вона делегацію українок з Монтреалу. Нагода для того трапилася цікава: святкування 75-ліття жіночого руху. Українські жіночі організації в Монтреалі задумують вша-

Наша делегація у міністра імміграції: Зліва: п-ні д-р Галина Рудницька, міністр імміграції п-ні Ферклоу, п-ні Христина Турченко. — На світлинці поруч міністра імміграції Канади стали ввучки учасниць альманаху „Перший вінок“

Honorable Mrs. Ellen Fairclough, Minister of Immigration of Canada, shown with a delegation of Ukrainian women when she received them recently in Montreal.

увати це академією й рішили запросити паню міністра на промову.

І так при кінці лютого ми втрійку (д-р Галина Рудницька, Люба Жук і я) вибрались у дорогу. Наше інтерв'ю було назначене на год. 4-ту по полудні. Трохи хвилюючись ми увійшли в її просторе, прикрашене квітами бюро. З милою усмішкою прийняла нас пані невеликого росту, зодягнена вишукано елегантно.

Почалась розмова. Пані Ферклоу ділова, але овіяна чаром, слухала з увагою наших слів. По кількох хвилинах розмови вже навязався в нас контакт. Ми побачили в ній жінку, що зміло поєднала свої обов'язки державного діяча із увагою гостинної дами, що приймає відвідувачів.

Нашу справу реферувала п-ні Люба Жук, сказавши приблизно таке: „Ми приїхали, як відпоручниці українських жіночих організацій Монтреалу, щоб висловити вам нашу пошану, як першій жін-

ці-міністрові федерального уряду Канади. Ми свідомі того, що пост, який ви займаєте, став жінці доступний внаслідок довголітніх змагань зорганізованого жіноцтва. Водночас ми особливо раді, що саме вам припав пост міністра імміграції і громадянства, бо вам — жінці, матері й дружині — найкраще зрозумілі труднощі, на які натрапляють іммігранти в новій країні поселення.

Українські жіночі організації Монтреалу підготовляються тепер до відзначення 75-ліття українського жіночого руху і з цієї нагоди ми хотіли б вас, шановна пані, запросити як головного промовця на цьому святі“.

Пані Ферклоу мило усміхнулась. Вона сягнула за термінарем і ми вже знали, що можемо числити на її участь. Весняні місяці вже були зайняті. Врешті зупинилась вона на суботі 23-го травня. Неділь пані міністер не брала під увагу, бо неділі вона проводить виключно з родиною.

Коли вже полагоджено справу доповіді, розмова поплила невимушено. Ми говорили про Канаду, як країну успіхів і великих можливостей. Пані Ферклоу розпитувала п-ню Рудницьку про її лікарську практику й умовини праці, а з панною Любою Жук знайшла спільну тему у ділянці музики. Тоді ми довідалися, що дорослий син пані Ферклоу є музикант, хоч крім музики має другий, може дещо більш „левний“ фах — чартерованого рахівника. Але це не перешкоджає йому виступати на телевізії й інших програмах.

Під кінець ми зробили з п-нею Ферклоу спільну світлинку і передали їй брошуру про визначних українських жінок (англ. мовою), яку вона з зацікавленням переглядала.

Врешті прийшов нам час прощатися. Ми відчули, що покидаємо тут особистість, що увійшла сміливо на трудний шлях державного діяча, але не затратила нічого з жіночої ніжності й чару. Може й ми зацікавили її хоч трохи нашою справою. В кожному разі зробили до того перший крок.

Христя Палів-Турченко

НОВІ ВИДАННЯ

Олева Василева: Українська Книжкова Палата перед її знищенням у роках 1930—1933. „Український Збірник“, книга 12. Видання Інституту Вивчення СССР — Мюнхен, 1958. Ст. 64.

Опіка над книжкою, її реєстрація й перевиховання — це ознака культурно виробленого суспільства. У цьому напрямку різні народи виробили свої окремі установи й системи. Тому цікаво довідатись із праці О. Василевої, що в молодій українській державі вже 30. квітня 1918 р. оголошено закон про утворення Управління у справах друку. Ще в 1917 р. став виходити бібліографічний журнал „Книгар“ під редакцією Миколи Зерова. А дня 24. січня 1919 засновано в Києві Головну Книжкову Палату.

У своїй праці О. Василева розгортає історію цієї установи. Політичні події не сприяли її розвитку. У 1922 р. її функцію перейняла Українська Книжкова Палата в Харкові. Тут праця йшла теж із перешкодами: при малому штаті працівників їм ще й затримувано виплату платення. Лиш велика відданість їх вдержувала установу на належному рівні.

У дальшому авторка проходить доповіді й постанови чотирьох нарад директорів Книжкових Палат. Ясно зарисовується в них тенденція до централізації цієї ділянки. Відважно боролися становища Української Книжкової Палати її тодішні керівники. Та поволи наближався її розгром, що зустрів на початку 30-их років усі українські культурні установи.

Працівники книжки з зацікавленням прочитають цей огляд, що говорить багато і не-фахівцям.

Л. Б.

ДОПОВНЕННЯ РІЧНИКІВ

Одна наша прихильниця пожертвувала нам весь свій запас давніх чисел Нашого Життя. Тому прохасмо всіх тих, що давніше звертались за числами для доповнення річників і не могли їх дістати, поновно зголоситись. Давні річники Нашого Життя можна буде доповнити.

НАШЕ ЖИТТЯ — ТРАВЕНЬ, 1959

НА ПОРОЗІ

НОВОГО ЖИТТЯ

Містимо уривок із спогадів авторки, її враження після поселення на Закарпатті у 1920 р.

Їхали ми з Відня до Ужгороду вагоном 3-ої класи. З огляду на нашу 4-місячну дитину побажано було б більшої вигоди. Та інших нагонів у тому часі не було. Вже в поїзді стала зазначуватися зміна. Зачинаючи зі Словаччини публіка в вагонах була дуже мішана. Бідні, збідовані лица лица селян і робітників, поміж ними густо євреїв і десь не десь у кути тулився інтелігент. Звідусюди гомоніла мадярська мова, десь не сміло хтось говорив по-словацьки, а зовсім не сміло по-українськи. Понад тим гомоном різних мов розносився нестерпний запах дешевого тютюну, людського поту й бруду. Я з тривогою клонилась над своєю дитиною, стараючись відгородити її від тих усіх небезпек, що тут на неї насувались.

Але нас самих це зовсім не тривожило. Ми їхали назустріч новому життю, без досвіду, але з вірою в майбутнє, з відвагою, щоб підняти боротьбу за життя. При нас було тільки кілька тисяч німецьких марок і скриня з американськими харчами.

Мій чоловік зголосився до зловного відділу тимчасової влади в Ужгороді. Вона складалась майже виключно з місцевих за війнятков кількох чехів, що їх вислали з Праги для навязання зносин. А місцеві хоч були й з університетською освітою, проте цілковито пересякли мадярським духом (покінчили мадярські школи, вдома говорили по-мадярськи) й навіть дивно було, що в них залишилось дещо „руського“. А якою мовою вони говорили! Це не було ані по-українськи, ані по-московськи, а якась мішанина одного й

другого з домішкою змадяризованих слів. Цією мовою промовляли вони на зборах різних товариств, де треба було виказатись тепер „русином“, бо йнакше не виходило, або в розмовах із селянами в судах, в урядах або на селі.

Нарід по селах, що напричуд заховав майже чисту, майже незазмичену українську мову, сотнями літ опираючись наступові мадярів, мав почуватись чимсь нижчим перед тими панами, що говорили цим воляпкіком, свято переконані, що це російська мова. Ота інтелігенція походила переважно зі священничого стану та була з ним тісно звязана. Це були давні роди, що продукували дальше священників і урядників по містах. Вони були з собою тісно посвоячені і творили панівну класу. Дух між ними панував москвофільський. Правда, траплялись між ними й народовці, як О. Духнович, що першим своїм виступом став будити оту приспану інтелігенцію і вказав їм правдиву дорогу „до народу“.

Мій чоловік, походивши до представників влади, скоро переконався, що як українець мав дуже мало виглядів на якунебудь посаду. До нього ставились холодно і з застереженням. Шойно коли він показав свій диплом і посвідки військового лікаря з печатками двуголового орла, то це розрядило атмосферу. — Але ж ви руский — заявив добродій і став говорити до нього ломаною московською мовою. — Я не руский, — відповів чоловік — та російською мовою володію. Це так заімпувало добродієві, що тут же дав йому назначення участкового лікаря. Прощаючись із ним дуже привітно, референт заявив:

— Я знаю, що ви українець,

але покищо до того не признавайтесь...

Впродовж двох тижнів чоловік полагодив різні формальності й дістав назначення до села Довгого. Там був лікар-єврей ще з часів мадярського режиму, старший віком. Він мав замір ліквідувати свою практику й переїхати на Мадярщину.

Спершу чоловік поїхав сам, щоб ознайомитись з обставинами та найняти мешкання. Через тиждень ми покидали брудний готель і вже всі разом поїхали на нове місце назначення. Спершу поїздом до Берегова, а там пересіли на льокальку до Довгого.

У поїзді між Ужгородом і Береговом, а ще й потім кілька стайць переважало мадярське населення і мадярська мова звучала своїм типічним стаккато. По їх поведінці й голосній розмові видно було, що вони підкреслюють, що вони ще тут пани, хоч формально це панство вже скінчилося. Хоч у меншості, вони старались на кожному кроці зазначити свою вищість.

Ми приглядались краєвидові, що сунувся зі шкорою поїзду попри наші вікна. Денеде поля і пасовища, то знов невисокі горби майже всеціло покриті виноградниками, а поміж ними мадярські села з мурованими домиками здовж вулиці, з садками угорських сливок і інших овочів біля них та високими журавлями криниць здовж вулиць. Це все було сіре і немов присипане вічним порохом, що його, здається, навівали вітри хмарами з далекої пушти. Над краєвидом звисало небо сіро-синьої краски, а в поїзді було гаряче й душно.

Берегово славне своїми виноградниками і постачанням дуже

доброго вина. Пересівши там на вузькоторову залізницю ми поїхали в напрямі на північ. Через якийсь час виноградники скінчилися, кудись у далечінь відійшли невисокі горби і горбки, а перед нашими очима розпростерлася рівнина з селами й містечками, що тут і там виринали з-за закруту залізничної дороги. Що даліше на північ села ставали бідніші, хати менші, які проглядали стінами, вибіленими з доброю домішкою синьки з-поміж малих садів.

На стаціях входили й виходили т. зв. „руснаки“ Постаті похилі, спрацьовані, лица опалені сонцем, з мішками на спині. Видно їхали з роботи або на роботу, майже всі взуті в ходаках. Жінок мало. Ноша в них своя, зовсім відмінна від мадярської. Ми поглядали на них цікаво й прислухались їх українській мові. Хоч нарід убогий, але нам якось стало веселіше. Поміж ними вешталися жваво євреї, багато з них у лапсердаках, із пейсами й ярмурками.

Від самого залізничного тору простяглися в далечінь поля, переважно засаджені кукурудзою. Здовж нив росли немов військова сторожа рівненькими рядами соняшники. Свої ярко жовті обличчя на тонких шиях вони звертали за сонцем від сходу на захід.

Що більше ми їхали на північ,

воздух свіжішав. На обрію зарисовувались гори, що даліше ставали більші й виразніші, немов то вони до нас приближались. Гори вищі й нижчі, лагідно заокруглені, а деякі зовсім відірвано стрімлі самотньо серед долини. На одній із таких гір був славний на всю околицю Мстичівський монастир оо. Василіян (село Мстичів). Гушта зелень букових лісів на горах веселила око, від них провівало прохолодою. Проїхавши ще кілька миль поза село Білки, нараз гори зовсім приближились до залізничного шляху і творили немов природню браму. Запах квітів і зілля вривався через вікно. Ще один закрут попід високу гору, наш поїзд став звільняти ходу й поволі, зі свистом локомотиви віхав на малу стацію Довге.

Скільки разів мені прийшлося їхати цією малою залізницею! Але все цей доїзд до Довгого робив на мене враження чогось радісного і так дуже рідного! Моє перше враження і почуття за кожним разом повторялося з непереможною силою. Залишилося воно й до сьогодні у моїх споминах.

Був тихий, погідний, літній вечір. Сонце клонилося до заходу, небо й поля кукурудзи були залиті рожево-червоним світлом, від гір потягав свіжий вітрець і розвівав цілоденну спеку. Було тихо,

спокійно й привітно, але трохи моторошно. Чужа сторона, чужі люди, яке буде тут наше життя? Перед нами стояла отворена, але зовсім незнана дорога — як багато сонця і тіней чекає на нас?

На стації вже нас чекали. Це були селяни й робітники, що прийшли привітатися й подивитись на доктора, що не соромився говорити з людьми по-їхньому і це було для них дивне й незрозуміле. Знайшлися охочі допомогти нам вивантажитись, хтось пішов за возом, щоб перевезти речі до нашого мешкання.

Тим часом я сіла з маленьким сином на ковбках із букових дерев, що були наложені кругом стації цілими горами. Це був головний продукт вивозного матеріалу й заробітку населення.

Цікавих прибувало щораз більше. Це вже були переважно люди, що вертались із цілоденної праці з поля зі своїм знаряддям у руках. Хоч спрацьовані і стружені працею на пекучому сонці, всі дивились на нас приязно, раді розпочати розмову.

Приїхав віз. Люди кинулись навантажувати наші скрині. Ті з книжками чи з консервами були дуже важкі й люди жартували сміючись, що це мабуть золото в цих скринях. Навязувався перший контакт легко й скоро, бо ми звертались до них з отвореним серцем і з великим засобом нічим не закаламученого оптимізму.

Поступаючи за возом ми попрямували до села, що зачиналось тут же за стацією. По дорозі даліше стрічались нам селяни, вибігали діти з-за загород — поглянути на нас. Іти прийшлося недалеко. Бічною вулицею ми вийшли на площу і, пройшовши невеликий кусник головною вулицею, дійшли до нашого мешкання.

Це була найкраща кімната у мешканні дуже бідного єврея, якої вікна виходили на брудне подвір'я. Не тільки коштувала добрі гроші, але й мала ту невігоду, що мені прийшлося варити у спільній кухні з господинею. Господар-старовір мусів добути дозволу рабіна на те. Кухня — була перехідна кімната без вікон. Напроти наших дверей були двері до кімнати господарів, звідкіля доносився плач

Краєвид із околиць Довгого, мал. Осип Бокшай
A village in Carpathian Ukraine.

Про цей день то я таки звичайно найменше памятаю. Пригадую собі про нього шойно тоді, коли в хаті починається „конспірація“. Мій чоловік нараджується з дітьми, син починає оглядати й важити в руці свою порцелянову, чи радше фаянсову, „свинку“, з кімнати моєї дочки доходять приглушені відголоси таємних нарад, закінчувані звичайно голоснішими вибухами: „А я вам кажу, що мамі не того потреба!“ — і тоді я вже знаю: „День Матері“ недалекий.

Я, очевидно, удаю, що про ніщо не знаю. Роблю байдуже обличчя, коли в ході звичайної розмови паде раптом спрямоване в мій бік питання: — „Правда, мамо, що черевики »Ред Кросс« найкращі й найвигідніші?“, або, коли застаю мого чоловіка, як він нишпорить

дітей. А була їх спора громадка. Воду треба було носити з колодязя через вулицю. По дорозі в невеличкий садок була мала похила будова з зовсім відкритим фронтом, до якої на рішуче домагання чоловіка господар причепив з-педу якісь двері. Як ми пізніше бачили, майже в усіх мешканців виходок був зайвим, бо більша частина населення, а особливо діти, придержувались старинного примітивного звичаю „ходити поза хату“

Та це мешкання, спільна кухня, брак примітивних гігієнічних вимог — це все було незначне у порівнянні з умовами праці мого чоловіка. (Докінч. буде)

Салатка Руті

Мій день

між моїми туалетними приборами. Я знаю, він намагається розшифрувати питання, яких пахошів я вживаю, — щоб купити якраз ті, що їх не треба. А колись знав, і то на память...

Потім, одного пополудня вони всі зникають з хати. Не всі разом, борони Боже! Найперше висмикується син. Щось там розповідає про те, що він хоче тільки виміняти книжки в бібліотеці, що він зараз повернется, червоніє аж по своє коротко обстрижене волосся — як він каже „крукат“, і вже його нема! Зараз потім мала пригадує собі, що вона „забула книжку в школі“ і мусить піти вчитися до товаришки; і, нарешті, третій „конспіратор“, сам батько родини, кидає на фотель непереглянену ще газету та промимривши щось про несподіване засідання комбатантів, покриває високе, підвищене лисиною, чоло капелюхом і зникає.

Я знаю, вони всі троє стрічаються за рогом вулиці, коло запаркованого авта і зараз вирушають на закупи. Заглядаю з вікна купальні, як вони ще нараджуються, заки всісти до авта. Малий розкладає руками, дочка пояснює щось батькові й, нарешті, натішившись тим, як вони спритно „обдурили“ маму, всідають задоволені в авто й їдуть до міста. Купувати дарунки на „День Матері“.

А я сиджу в опорожнілому „лівінг румі“ і думаю. Ні, я не включаю телевізії. Примикаю очі, і на екрані моєї приватної, уявної „телевізії“ починаються снуватися картини...

...Бачу малу дівчинку з тоненькими кісками, яка притулилась до колін батька, що сидить у своєму кабінеті і чую її голосок, мій власний голос: „Татку, чи можеш мені дати трошка грошей — завтра мамин день? Можеш піти зі мною до міста?..."

І батько відкладає своє недочитане „Діло“, так, як відклав сьогодні „Нью Йорк Таймс“ той, що тепер по американському „давнтавні“ шукає з моїми дітьми за

дарунком для мене — і ми йдемо „до міста“, на закупи для Мама — бо ж завтра „Мамин день“.

...І бачу картину з далекого, баварського табору, як на порозі маленької кімнатки — в сірині касарняного бльоку — з'являються дві малі постаті з китичкою пільних квіток, назбираних на леваді за табором, і чую, як вони спільно виголошують навчений віршик: „В день Твого свята — щастя, многих літ, радости багато — Мамо, ти наш світ!..."

...За кілька років вони відійдуть від мене, відійдуть від нас, від пари старших людей, що вечорі свої переводитимуть самітньо у своїх фотелях, — згадуючи минулі молоді роки, роки спільного горя, спільної радости, змагань і трудів для них і через них.

Хто зна, якими світами, якими шляхами піде цих двоє? Син мріє про широкі океани, дочка про студії в Європі — все можливе, світ став менший, світ відкрив свої двері для цих молодих людей. Не стримаєш їх споминами у хаті — і який змисл був би їх стримувати?

* * *

Треба виключити мою спогадову телевізію. Ось вже чути, як гасне за вуглом вулиці мотор авта. Ось чути вже їх голоси. Не треба

I про мого чоловіка

Мій чоловік зовсім не такий, як чоловік Нати. Йому не треба підсувати Нашого Життя у руки. Де там! У нас таке завелось, що я завжди остання читаю наше Життя. Так і сьогодні.

Мій „драбуга“ (він у мене „пташина“ або „драбуга“ — залежно від настрою) сидить при столі й читає Наше Життя. А читає він усе, крім сторінки „Що варити й пекти“. Хоч як мені терпцю не стає й хочеться хоч одним оком заглянути і хоч як язик свербить запитати „Чи не досить тобі твоїх газет?“ — проте мовчу. Треба бути виrozumілим (вдавати принайменше) та й дозволити йому докінчити. Але все таки не витримую та питаюся невинно:

— Що там нового в Централі? Якись цікаві вістки?

„Драбуга“ мовчить.

— Чи є якась згадка про наш Відділ?

Потакнув головою і далі мовчить.

— А знаєш, — кажу розохочена, — я й досі не вислала побажань до ювілею Нашого Життя. І совість мене мучить, подумай, які бідні були б ми, жінки, без нашого власного журналу. Це ж наша гордість!

Мабуть чоловікові було вже забагато, бо відложив журнал набік і каже:

— Пиши побажання і все що тільки хочеш, лиш, ради Бога, дай мені спокій на кілька хвилин.

Трохи соромно стало, що спро-

псувати їм настрою, не треба дозволити їх побачити сліди сліз на обличчі. Вони ж несуть у хату свою найбільшу радість, свою „законспіровану“ завтрішню „несподіванку“ для Мами.

Завтра вони стануть з дарунками на порозі моєї кімнати. Так, як колись ставала я сама на порозі кімнати моєї матері, як ставали колись вони в таборовому бараці з своїми квітками і словами: „Мамо — ти наш світ!...“

Завтра буде мій день — День Матері!

невірилась своїй засаді. Але користаю з того, що він встав від стола, кажу:

— Вибач, „пташино“, обіцяю тобі більше не перешкоджати, тільки будь добрий і побіжи до „драгстору“ та купи грошовий переказ на 10 дол.

Чоловік у мене слухняний, (а може хотів запевнити собі тих спокійних кілька хвилин), накинув плащ на себе і вже біля дверей зупинився й питає:

— А навіщо тобі 10 доларів? Знов щось нового сплачуєш?

— Та... ні... тільки з тими побажаннями до Нашого Життя, не випадає „сухого“ листа посилати.

Тут моя „пташина“ (мабуть із воронячого роду) раптом розкрикалась:

— Скільки разів і котра це вже десятка йде на США? Це дійсно кара Божа з тими жінками!

Що сталося? Які це десятки мій чоловік тут числить? Прошу вияснення.

— Певно, що ти не знаєш — у вас, всіх жінок, коротка пам'ять!

Я далі не могла зрозуміти. Невже він числить оті передплати в Німеччині чи Австрії? Ні, це не може бути. Це щось не те...

— Пам'ятаєш, тоді коли вам захотілося чайного вечора з оркестрою і співачками? А я тоді все мусів позвонити. Дош лляв як із ведра! Тільки на одну хвилину я пристанув біля залі, відніс скрипку, і співачку, і вернувся по буфон і решту, то вже надворі мого Форда не було. Опинився на поліції за паркування в алеї. Не обійшлося тоді без десятки!

— Або коли возив вас щедрувати по хатах. Ви гостилися, а я сидів в авті при 15 степенях зима. Я якось витримав, але наш старий Форд не хотів і відмовив послуху. Прийшлося тягти його до гаражу і пішла знов десятка!

— А тоді вже пішло, мабуть, три рази по десять, як була та забава студентів, де ви буфет провадили! Пам'ятаєш, як хтось гупнув мого Форда, коли я пристанув, щоб повинести всі голубці, борщі, канапки...

Здається, що чоловік був би ще далі стояв на порозі і вичислював свої втрати, коли мені прийшла спасенна думка і я почала солодким тоном:

— Твоя правда! Ти є добра, солодка „пташина“! І без тебе я ніяк не дала б собі ради. А наш Відділ також! Але знаєш, обіцяю цього року навчитись їздити автом і тоді ти вже відпочнеш! Але до речі: хочу тобі пригадати, що хто, як не ти завжди казав, що наш журнал направду вартісний і ти його все залюбки читаєш! Що наша праця дуже потрібна в усіх ділянках громадського життя. Що ми, жінки, є менше „дрібничкові“ від чоловіків... Тут я попала в патос і захопилась так своєю „промисловою“, що й не стямилась, коли місце біля дверей спорожніло.

Я почала заходитись біля обіду. Врешті оглянувшись за хвилину, коли біля дверей знов стояв мій чоловік. Тепер за своєю звичкою лагідно посміхався. В душі в мене зродилося.

— Маєш тут грошовий переказ. Пішли і скажи, що коли щось добре, то варте всяких клопотів і десятка.

І скажіть, чи це не добра пташина? Катря

БІБЛІОТЕКА НАЦ. РАДИ ЖІНОК КАНАДИ

Національна Рада Жінок Канади започатковує в Оттаві бібліотеку, що збиратиме всю жіночу літературу, себто книжки писані про провідних жінок та діяльність жіночих організацій, а також книжки жінок-письменниць.

П-ні Галина Мельник, референтка мистецтва в відділі Нац. Ради у Монреалі, поробила заходи, щоб у цій бібліотеці створено український відділ. Тепер є перед нами нагода зібрати в одному будинку всю жіночу літературу, до якої матимуть доступ студенти, письменники й дослідники.

Ця бібліотека засновується з нагоди 100-ліття народин леді Абердін, основниці Нац. Ради Жінок Канади й носитиме її імя.

Книжки прошу висилати на адресу:

Miss E. D. Long, Arts & Letters
55 Cornish Ave., Apt. 4
Winnipeg 1, Man.

Жінка великої культури

У грудні мин. року відбувся в Нью-Йорку зїзд учителів живих мов. У ньому взяло участь багато наших педагогів-мовників, а між ними теж Олена Василева, член Т-ва Вчителів Французької Мови в ЗДА. З її статті читачі „Свободи“ довідались про перебіг зїзду.

Стараюсь досягнути Олену Ільківну телефоном. За якийсь час я вже в її привітному мешканні на горі Нью-Йорку. Хоч я майже незнайома з нею, проте скоро нав'язується розмова.

Починається від зїзду. Показується, що Олена Ільківна була й на попередньому зїзді вчителів живих мов у Вашингтоні (1956) і на ще давнішому в Шикаго (1954). Вона вдержує контакт із кругами вчителів французької мови, бо вважає це властивим своїм званням. Та й тепер викладає французьку мову в Українському Технічно-Господарському Інституті в Нью-Йорку.

Ще більш цікавить мене її праця в рідному краю. Олена Ільківна радо розказує.

Французьку мову вивчила ще малою дитиною. Вже в гімназії захоплювалась французькою літературою. Тому, поступаючи на університет у Харкові, не було вже в неї сумніву щодо того. Факультет романських мов закінчила блискуче. Стала вчителькою французької мови в українській школі ім. Котляревського у Полтаві.

Гарні спомини узязані з цією школою. Весь ентузіазм, що його вклала молода вчителька у свою школу й улюблений свій предмет! Але воно тривало недовго. Бо французьку мову у школі скоротили й Олені Ільківній прийшлося шукати нової праці. У Полтаві для неї місця не було. Отже прийшлося поїхати до Харкова. А там простелилась для неї праця в зовсім новій галузі — бібліографії.

Олена Ільківна теж радо згадує цей час. В Українській Книжковій Палаті вона редагувала звіт про нові появи. Це були книжки різних галузей знання і їй довелося бути в контакті з різними ре-

цензентами. Це була цікава праця. Вона придбала там звязкість в слову, бо треба було — через обмежене місце в журналі — рахуватись із кожним реченням.

Але мовознавча праця манила її більше. Незабаром вона стала викладати мову в Інституті Чужих Мов. А що цей пост вимагав підвищення кваліфікацій, вона стала працювати над дисертацією. Темою була „Діоматика сучасної французької мови“. Показалось, що для цього майже немає матеріялів. Треба було перегорнути сотні й тисячі книжок, шукаючи кожного звороту, кожного виразу. Це була муравлина праця, яка й завершилась науковим твором. Та через вибух війни не вдалось захистити його для степеня доктора.

Велика мандрівка не була пригожим тлом для дальшої наукової праці. Шойно тут, у ЗДА, Олена Ільківна знов нав'язала контакт із науковими установами, вступила в члени Американського Т-ва Вчителів Французької Мови і стала працювати в ділянці бібліографії. Вислідом того є обширна її праця про Книжкову Палату в Харкові, яку замовив Інститут Вивчення СРСР в Мюнхені. Та й ще одне...

Тут Олена Ільківна урвала і тре-

ба було заохоти з мого боку, щоб вона продовжувала. З деяким ваганням вона показала мені своє прізвище в журналі „Нові Дні“.

— Так, це мої літературні спроби. Не дивуйтесь! І давніш я пробувала писати, також багато перекладала. Одначе друкувати почала шойно тепер. Можу сказати, що ця праця дає мені багато радості. Це тільки невеликі картини, що закріпились у моїй пам'яті. Але, списуючи їх, я знов переживаю їх і шукаю в них глибшого зміслу.

Ці короткі нариси дійсно описують звязку якусь ситуацію чи подію. Проявляю рідко подибану в нас концентрацію думки й вишуканість засобів. На мою заввагу всміхається Олена Ільківна.

— Мені це кажуть. А це залишилось у мене від праці в Книжковій Палаті, коли треба було дуже стисло висловлюватись, щоб якнайкраще використати місце. Кажете, що хотіли б якийсь нарис до Нашого Життя? Може щось для вас підберу...

На цьому закінчилась наша розмова. Я залишила привітну хату, в якій живе і творить ще одна українська жінка великої культури.

Л. Буря

Олена І. Василева

Календар

Календар висів у їдальні, що через неї всі ходили, над коминим, біля полиці, де примістили радіо. Якщо хтось з родини мав якісь пляни, підходив і олівцем відзначав на календарі певні дні.

Батько мав свій власний настільний календар, що його ніхто не мав торкатися. Отже, з стінного календаря користувалася лише мати, а згодом і діти почали відбивати на ньому якісь свої наміри — вони жили майбутнім — і він завжди мав якісь позначки. То якісь дні були окреслені кольоровими олівцями — дні якихсь стремління, очікувань, бажань. Часом

хтось нетерпеливився і починав викреслювати дні, ніби це могло прискорити сподівання, наблизити бажану хвилину. Так календар, що відбивав маленькими частками невпинний рух часу, ожив, став чимсь рухливим та хвилюючим, виявляючи пережите минуле й сподівання майбутнього.

Діти вирости, розіхалися. Стало якось незвично тихо, порожньо. Особливо це відчувала мати, що присвятила все своє життя дітям, не поставивши собі якоїсь іншої мети. Їй нічим було цю прогалину заповнити, і вона думкою своєю все оглядалася на ті часи, коли в

Памятної ночі

Услід за нарисом Д. Гуменної „Вслід власного серця“ (гл. Н. Ж. ч. 4) містимо спогад, що теж зв'язаний із постаттю ювілятки, Олександри Костюк.

Холодна, непривітна, осіння ніч 1941 р. у Харкові. Чути постріли, то знов тихо. Години вицікування, нервового напруження безконечні. Що буде? Страшно п'ятнадцятилітній дівчині... і сама не знає чого.

Надзвичайний день. Це пройшов перший тиждень німецької окупації. Цього дня вперше прийшла радісно усміхнена додому. Взяла її прогулятися по головній вулиці. Доня пішла...

На будинку Міської Ради (кол. Промакадемії) маяв жовто-блакитний прапор. Вперше в житті побачила його молода дівчина. Вперше затріпотів він перед її здивованими очима. І з захопленого погляду

їхній хаті лунали молоді голоси. За старою звичкою підійде час від часу до календаря: німий він. Ніяких позначок. Все чітко там і правильно розгалужено та душі нема.

І ось приходить лист від єдиної доні й приносить радість. Чоловік її виїздить на морські маневри. Вона не хоче залишитись на самоті, приїде на цей час до батьків.

Перед тим, як лягати спати, мати підходить до календаря та викреслює сьогоднішню дату, радіючи, що минув день і вона ближче до зустрічі. І так щовечора з щасливою усмішкою, з насолодою перехрещувала дні, аж поки не діждалася своєї дитини. Упивалася щастям, а дні, як на те, минали швидко, тікали... І що ближче до розлуки, то більше журилася мати. Однієї сумної хвилини мимоволі, за старою звичкою, підійшла до календаря, глянула... і скамяніла. Хтось акуратно викреслював усі дні один за одним.

— Що це? Хто? Не могла збагнути. Хто втручається в її особисте життя? Хто насмілюється викреслювати ці, насичені щастям, радістю дні?

День минає. Спадає ніч. Десь на вежі вибиває дванадцять годину. Молода жінка, крадькома підходить до календаря. У руці у неї олівець... („Нові Дні“)

матері, з її розрадуваного обличчя і сліз, що спливали по ньому, вона зрозуміла, що це настала важлива історична хвилина...

Перед дочкою розгорнувся чудовий світ. Тієї пропам'яточної ночі в Харкові вони обидві не спали. Бо ж треба було пояснити, що це таке — оцей жовто-блакитний прапор. Через сувору дійсність батьки чекали поки „дитина“ розуму дійде, щоб це знання пішло їй на користь.

— Може треба було „дитину“ підготовляти, — питала себе мати. — Адже вже тиждень, як вони звільнені від червоного окупанта. Ні, казав їй педагогічний хист. Треба, щоб прогуло з голосників величне слово, щоб задзвонив дзвін у врочисту хвилину. Треба, щоб „дитина“ відчула велич тієї хвилини...

Правда, мати не дочекалась, чого сподівалась. Уловила тільки коротку мить, коли залопотів жовто-блакитний на Міській Раді і співла свою „дитину“, щоб це спільно пережити.

А вже дома:

— Знай, доню — цей прапор, наш, український, національний, Тризуб на ньому — це символ державности, української, народньої. Придивися, як побудова Тризуба не нагадує тобі слова ВОЛЯ? Це та воля, яку козацтво втратило вже скоро триста років тому. Це та воля, за якою тужив і яку провіщав великий Шевченко. Це та воля, за яку боролись українські юнаки в часі наших визвольних змагань і здобули хоч на короткий час. Цей прапор маяв у столиці, вільній, українській столиці Києві в тих роках, а тризуб на печатках увіковічнив відродження української державности...

Цієї ночі багато довідалась молода дівчина. Постріли у місті викликали згадку про тривожний час 1918 р. І мама розповіла про те, як творилася наша армія, як фанатично вірили в перемогу і як радісно йшли в бій за Україну. І цей запал не вгас навіть тоді, коли вони мусіли піти в еміграцію. Ще до 1929 р. діяли протибольшевицькі партизани. Большевики на-

зивали їх „бандами“, а люди за їх успіхи молились.

Потім мама розказала, як її арештувало ЧК. Холодні й голодні ночі в тюрмі — й певність, що вже останні. Та й були б останні, бо тоді, в часи „воєнного комунізму“ гріш була ціна людині. Та селяни взяли її на поруки... А потім почався тривожний шлях „радянської людини“, що не знає спокійного дня...

Отак пробігло за ту ніч життя матері перед її очима. Повне потрясень, небезпек, але таке привабливе! Все в ньому було летом у висоту, все воно було боротьбою.

— Що ж я можу зробити для України? — спитала дівчина несміливо. — Що я вмію?

— О, дитино, це ж щойно початок! Зачни від своїх однолітків, що довкруги тебе! Їх треба наперед приєднати й запалити...

І так воно почалось. Дівчина, що була завжди несмілива, набралась відваги. Пішла спочатку по адресах знайомих. У знайомих дівчат розпитувала, чи в їх дворі, чи в сусідстві живуть родини репресованих або взагалі українці з походження. Без ніяковости стукала в чужі двері, пояснювала, що шукає своїх ровесників, щоб прийшли на збори в новостворену „Просвіту“. Дехто прийшов зразу. До декого треба було літи вдруге, вести дальші розмови, заохочувати. Аж поки не створилась юнацька секція з 55 членів...

Отак зробила ця памятна ніч 1941 р. І слова мами...

Оксана Бринь

ПОДЯКА

Щиро дякуємо п-ні Наталії Ходовській з Метачену, Н. Дж., за те, що пожертвувала для нас передплату журналу Наше Життя.

Нас українців-пацієнтів у санаторії Гавтінгу тепер 42 особи, а в тому 4 жінки, які дуже цікавляться журналом. Але й інші його радо читають. Тому прохаємо журнал посилати й надалі.

За Комітет Українців у Гавтінгу

О. Федів, голова

Контест печення пасок

Ми вже звітували про цей почин минулими роками. Двічі вже переводили не українські жінки Дітройту. Кожного разу цікавив цей контест ширші круги і здобував щораз більше розголосу. А вже цього року вийшов на американський ґрунт.

Окружна Рада СУА в Дітройті вдержує живий контакт з Інтернаціональним Інститутом. Тому легко було зацікавити його нашими Великодніми звичаями. На 17. беззня назначено показ пасок і писанок.

Показ цей попереджували дбайливі заходи. Окр. Рада звернулася до всіх Відділів СУА в Дітройті з закликом до участі в контесті. Кожен Відділ обговорив це на зборах та заохотив до того своїх членок. А всюди є майстри цього діла! З запалом узялись членки до роботи. Напередодні 17. березня вже паски були готові. Взяли участь членки 5, 23, 26, 37 і 63 Відділів. Сім гарно спечених пасок пишались на показовому столі.

Місцева преса живо відгукнулася на показ. Інтернаціональний Інститут пов'язав із ним свій щомісячний святковий обід. Тому прибуло багато гостей. Це були провідниці скавтових гуртків у Дітройті (около 40 осіб) та звичні гості Інтернаціонального Інституту (около 60 осіб). Окрім того прибули репортери газет, у першу чергу відповідальні за харчові чи жіночі сторінки.

Представниці СУА мали нагоду все пояснити. Перш усього значення паски, символу останньої вечері, якою ділився Спаситель з Апостолами. А потім звичай й повіря, пов'язані з печенням і свяченням паски. Вкінці про місце паски на Великодньому столі.

Найбільше цікавили присутніх прикраси на пасках. Бо в загальному форма її однакова: всюди та сама кругла, висока, біла хлібина. Але ті кіски, шнурки, пташки й квітки з тіста так майстерно уложені! В їх укладі й виконанні власне вирізняється особливість кожної околиці.

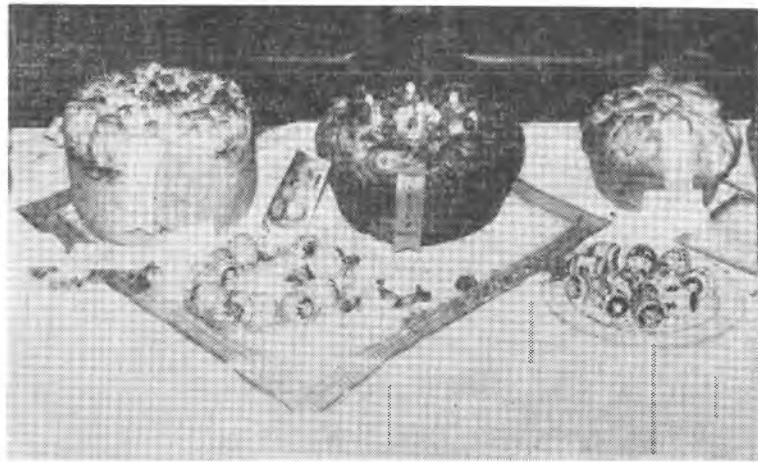
У контесті виставлено паски з

різних околиць Зах. України. Це були: паска з с. Кабарівці, п. Зборів (пекла п-ні Агафія Галишин), з с. Комарно, пов. Рудки (п-ні Марія Сосновська), з с. Запалів, пов. Любачів (п-ні Марія Чериба), з с. Борове, пов. Жовква (п-ні Марія Васько), з с. Камінка (п-ні Марія Будор), із Львівщини (п-ні Анна Наконечна), з с. Березів, пов. Коломия (п-ні Марія Дрогомирецька). Перша нагорода припала п-ні М. Дрогомирецькій, друга п-ні М. Черибі, а третя п-ні А. Наконечній.

Контест показав одну сторінку наших прадавніх народніх тради-

цій. Про них довідалось не тільки власне громадянство, але й наше довкілля. У висліді появились у місцевих часописах світлина народжених враз із їхніми пасками. Великими буквами вказано у них на красу й зміст нашого Великоднього святкування.

Який гарний почин перевела Окружна Рада в Дітройті! Варто впровадити його всюди, де діють Відділи СУА і де працює українська жінка. Щоб печення пасок не забувалося в нас і щоб його пізнавали й наші американські приятелі.

Із контесту печення пасок у Дітройті.
Зліва до права: перша нагорода (п-ні М. Дрогомирецька), друга нагорода (п-ні М. Чериба), третя нагорода (п-ні А. Наконечна).
From the paska baking contest in Detroit, Mich.

Із праці Комісії СФУЖО

КОМІСІЯ СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ

Дня 1. березня зійшлася Комісія Суспільної Опіки в Ньюарку, щоб вислухати тему „Діти в потребі, і матері з дітьми“, яку опрацювала п-ні Лідія Гладка. Доповідниця на світлила цю тему з різних аспектів, вичерпуючи всі можливості допомоги. Присутні доповнили її в дискусії.

На чергових сходах Комісії дня 4. квітня реферували дві доповідниці. П-ні Олена Гординська говорила на тему „Старі і хворі люди та їхні потреби“, а п-ні Оксана Равш на тему „Допомога залишеним в Європі“. Над обома рефератами розгорнулася широка дискусія, яка доповнила їх.

На цій нараді були присутні представниці довоколишніх Відділів — п-ні Ганна Ратич (65) і Ольга Грицай (67).

КОМІСІЯ КУЛЬТ.-ОСВІТНЬОЇ ПРАЦІ

На сходах Комісії, що відбулись дня 4. квітня у Нью Йорку, реферувала п-ні Ольга Соневичька тему „Імпреди в жіночих організаціях“. Доповідниця опрацювала її дуже основно, кладучи особливий натиск на музично-вокальну сторінку. Дискусія в загальному доповнила її.

Висунено думку опрацювати також дописи про імпреди, як окрему тему.

ВИРІВНУЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Посмертна згадка

ДЖАМЕЙКА, Н. Й.

З сумом повідомляємо, що дня 15. лютого померла членка 18 Відділу у Джамейці Євдокія Теслюк, проживши 69 років. Вона була нашою членкою від заснування Відділу. Походила з с. Воля Мазовецька, пов. Тернопіль. Полишила у смутку три дочки, Олену, Стеллу і Марію, трьох зятів, сестру Марію і всіх членок нашого Відділу. Похорон відбувся дня 18. лютого.

Спи, дорога Союзяно, нехай прибрана земля буде Тобі легкою!

Ділимося сумною вісткою, що дня 10. березня відійшла на вічний спочинок членка 18 Відділу бл. п. Юстина Сазка, проживши 78 років. Була членкою Відділу від його заснування. Походила з с. Вербиця, пов. Бібрка. Полишила у смутку двох синів Михайла і Микола та дочку Анну разом із внуками на рідних землях і сина Павла в Америці. Похорон відбувся дня 14. березня 1959.

Спи, дорога Союзяно, а прибрана земля нехай буде Тобі легкою!

Катерина Воробець, секр.

БРУКЛИН, Н. Й.

З сумом повідомляємо про те, що знов відійшла членка нашого 21 Відділу Анна Тижник. Вона померла дня 24. травня 1958. Походила з Гарнова. Заслужена і працююча членка 21 Відділу брала живу участь не тільки в нашому Відділі, але й церковних та громадських товариствах. Її смерть це для нашого Відділу і нашої громади велика втрата. В. Й П.!

Ділимося сумною вісткою, що те, що дня 10. серпня 1958 р. відійшла на вічний спочинок Євдокія Возняковська, довголітня членка 21 Відділу. Походила з с. Ракланець, пов. Жовква. З сумом по-

процали її членки Відділу і провели в останню дорогу. В. Й П.!

Я. Зарицька

Мати одного повіту (Памяті Марії Хрущевої)

Недавно тому промайнула крізь часописи коротка згадка про смерть Марії із Смулків Хрущевої. Недовго пережила вона свого чоловіка, відомого кооператора Сокальщини, бл. п. Африкана Хруща.

Напевне вже дійшла на Сокальщину вістка про це. І згадують її там ті, що вона була їм шкільною товаришкою, приятелькою, своячкою. Згадують її напевне мешканці Сокаля, памятаючи її привітну вдачу. Але найбільше згадують її такі її найближчі. А це Союзянки і кооператори Сокальського повіту.

Бо це її духові діти. Оті працюючі сільські жінки, що їх матері ще не вміли читати й писати. А вони вже вийшли на сцену, не тільки в аматорському гуртку. А на те, щоб промовити до своїх по-сестер та заохотити їх до спільного діла. І трудилися, гуртували, працювали. Своїми мозолистими руками будували Кружки по селах і виводили Свята Селянки по містах.

А Марія Хрущева провадила їх. Вона не була „панею з міста“, що хоче повчати. А виросла між ними і знала їх душу до глибини. І тому стала такою, що розуміє всі їх журби і потреби.

А кооператори? Вони напевне згадують, як то вона вчила їх провадити книги. Скільки днів і вечорів присвятила вона, щоб пояснити їм рубрики „винен“ і „має“, приходи, розходи, білянс, векслі... Скільки разів допомагала устійнити справникові касу, скільки разів провірювала його цифри, написані неправною рукою... А все з доброты свого серця, з потреби допомогти.

І в ріст Кооп. Союзу Сокальщини Марія Хрущева поклала теж

свою цеголку. Те, що плянували централі, те, що організували провідники, вона доповнювала своєю терпеливістю й увагою. Кожного справника в повіті вона знала. Але й кожен справник знав її і спішив до неї зі своїм клопотом, як до матері. Бо вона знала на все раду.

А тепер не могли вони провести її в останню дорогу. Невеликий гурт рідні і приятелів зібрався коло її домовини в Нью Йорку. Відірвана від рідної землі, далеко від свого повіту, вона скромно відійшла у вічність. Але її провели туди молитви народніх працівників Сокальщини, що згадали її, як свою духову матір.

ДОПОМОГА БАБУСИ

Щораз нові Відділи зголошують ся у справі цієї допомоги. Недавно тому 10 Відділ у Філадельфії і 67 Відділ у Перт Амбою перебрали опіку над старенькою жінкою в Європі. Разом тепер посилаємо допомогу 13 стареньким жінкам.

Треба сказати, що увага для старих і хворих збільшується. Недавно тому 68 Відділ у Сиракузах призначив 46.50 дол. (частина коляди) для стареньких жінок у захисті в Мюнхені. А 69 Відділ у Лорейні прислав по 50 дол. на хворих у Німеччині й Австрії. Щира дяка за те!

ЗВ'ЯЗОК ІЗ ЖІНОЦТВОМ

З нагоди 15-ліття хочу передати від себе кілька слів признання за Ваш так гарно редагований журнал. Ми в рідній залобки читаємо кожне число, а мої діти-школярі сторінку „Нашим малютам“. Англійські сторінки рівнож допомагають мені у вивченні англ. мови, якої я не могла краще вивчити, бо в хаті вживаємо української, як розговорної. А вже не кажу, що Наше Життя вяже мене духово з долею й осягами українського жіноцтва у вільному світі, яким я разом радію та сумую.

Оксана Копачівська
Гемилтон, Канада

Складайте пожертви на Писанку ЗУАДКомітету!

С Ф У Ж О

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

Одинадцятий рік видання

Число п'яте

Ірина Павликовська

Із вірою в майбутнє

Коли в 1948 р. на Конгресі у Філадельфії створено Світову Федерацію Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) — то вона поставила собі два головні завдання. Перше — це об'єднання жіночих сил для праці в користь українського народу і оборони української людини, а зокрема жінки в теперішніх умовах на Україні. Друге — це взаємна підтримка праці українок у вільному світі і їх громадської позиції у власному суспільстві.

Управа СФУЖО, яка перебрала на себе ті обов'язки, не мала легкого завдання. Передумовою успіху мусіла бути **єдність** українок, яку вони вправді висловили на Конгресі, але яку треба було у дійсному житті утвердити. Бо хоч усі організації ґрунтуються на єдності, як на основній ідеї своєї праці, проте треба було часу і зусилля, щоб цю єдність здійснити. Треба було знайти можливість співпраці для українок із різних хвиль еміграції, народжених і вихованих в країнах поселення. Кількалітня війна перервала контакт жіночих організацій, а деякі з них, зокрема на Зах. Україні потрясла розв'язанням їх та знищенням їх провідного активу. Оце все треба було перемогти в перших роках, щоб приступити до переведення суттєвих завдань СФУЖО.

Коли Управі СФУЖО вдалося в недовгому часі об'єднати 12 краєвих жіночих організацій, як основу для своєї праці, то одним із дальших її потягнень було — співпраця з жіночими організаціями країн поселення. Члени-організації СФУЖО стали членами Нац.

Рад та скріпили співпрацю з іншими жіночими організаціями. Дальшим етапом стала співпраця СФУЖО з міжнародними жіночими організаціями. Це не було легким завданням. Міжнародні жіночі організації вже перейшли фазу декларативної боротьби за жіночі права. Вони включились уже в державні проблеми своїх країн і грають там ролю фахових, наполегливих дорадників, а в деяких ділянках і вирішних чинників. Українки не мають рідної землі, як бази до такої праці. Отже тому не легко було знайти дорогу і форму, щоб у працю міжнародного жіночого світу включити свою проблематику. Проте й тут спосіб знайшовся. Солідними працями з ділянки емігрантських проблем та постійними фахово поданими даними про жіноцтво рідних земель ми зацікавили міжнародний світ і знайшли можливість співпраці. Тут треба підкреслити, що для тієї реальної праці СФУЖО знайшла підтримку і співпрацю серед українок у всіх країнах.

Те саме було у праці серед власного громадянства, Управа СФУЖО ніколи не накидала своєї думки навіть членам-організаціям. Слідкуючи пильно за подіями в Україні і в світі Управа СФУЖО видвигала події і проблеми загально-національного значення, що могли злучити все жіноцтво й відбитись у цілій нашій громаді. Це були — 100-ліття народин Н. Кобринської, 70-ліття жіночого руху, роковини голоду, оборона жінки в таборах праці СРСР, Фонд П'ятсот.

На тих конкретних завданнях

зросло значення СФУЖО. Вони показали його спромоги й напрямні більше ніж заклики чи програми.

Однак десять літ праці виявили потребу використати дотеперішній досвід, намітити нові методи праці і притягнути нових людей. Входили в новий етап. Маючи докази живучости нашої нації на рідних землях, бачимо її силу і в вільному світі. Тут розвиваються молоді наші таланти, росте спосібна молодь, яка має змогу здобувати знання у найкращих школах світу. Це сила і скарб українського народу зложеної у вільному світі. Зв'язати ті духові сили з нами і з працею для українського народу — це наше завдання. Маємо грізного противника не тільки на рідних землях, він діє в цілому світі. Щоб протиставитись йому, треба піднести духові цінності української жінки і вкинути їх на фронт цієї боротьби.

Треба створити умовини й методи праці, які дали б змогу українкам у вільному світі використати досвід старшого активного покоління, а сили й можливости молодшого покоління і розпочати цей новий етап, що зватиметься — „Українка у вільному світі“

ІЗ ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

З нагоди 15-ліття журналу Наше Життя складаємо сердечний привіт і бажаємо Редакційній Колегії „Многая Літа“! Рівночасно пересилаємо 18 дол. на пресовий фонд.

Управа і членки 16 Відділу в Міннеаполісі

СТУДІЙНІ ДНІ СФУЖО — 24. і 25. червня 1959

Із життя наших централей

Об'єднання Українських Жінок у Венесуелі

В Укр. Нар. Домі Альтавіста Катя провадиться вже четвертий рік школа українознавства. Зорганізувала її Українська Громада разом із Об'єднанням Українських Жінок. У ній відзначають врочисто всі дитячі й національні свята, а між ними особливо святочно день св. Миколая. Так воно сталося й того року в день 27. грудня.

Це велика подія! Діти сьогодні не наставлені на науку. Вчительці пані М. Беневич трудно втримати їх у спокою. Ось чути дзвінок! Входить св. Миколай (інж. Васюк), благословить дітей і починає свою промову. На залі повна тишина. Діти слухають уважно, але й бояться чортків, що гасаять по сцені (Ю. Припхан і С. Люстик). Св. Миколай відганяє їх палицею й переляку вже не має, тим більше, що вже діти побачили янголів із блискучими крилами (М. Припхан, Є. Бордун і С. Грушецька).

Коли вже добре освоїлись діти із тим, виявили бажання щось задекларувати. На сцену вийшли брат і сестра Лазаренки і пописались своїм хистом. А коли закінчились вірші, тоді св. Миколай обдарував усіх. Які це були гарні подарунки! Навіть учителька щось дістала, мабуть теж була чечна в тому році.

Після всієї метушні запрошено малих гостей до гарно накритих столів. П-ні Л. Лазаренко мусіла добре попрацювати, щоб усе так гарно приготувати. Але й гостей не треба дуже просити! Видно, що все добре смакує, бо всі забавки полишалися на підлозі.

П. Лазаренко, опікун школи і п-ні Е. Слюсар, голова ОУЖ, радіють, що зустріч удалась. Дякують учительці, яка теж бере живу участь у праці ОУЖ. Час пройшов дуже мило, як для дітей, так і для дорослих. Гість

Жін. Секція при Хлїборобсько-Освітньому Союзі

Бажаючи зберегти писання писанок у Бразилії — Жіноча Секція у квітні 1955 влаштувала перший курс писання їх. Спосіб писання учасниці схопили, але ще не набрали вправи у виконанні тонкої мистецької роботи. Тому Жіноча Секція змагала до того, щоб перед слідуючими Великодніми

святами повторити курс. Трапилась добра нагода, коли до Курітіби прибула п-ні Марія Волошин. На запрошення Жін. Секції п-ні Волошин курс перевела і з того часу переводить його щороку. Його відвідує звичайно 15—40 осіб.

П-ні Марія Волошин народилася в с. Бортків, пов. Золочів у 1927 р. До Бразилії приїхала дитиною, але її мама п-ні Анна Терепа-Кирилович передала своїй дочці це вміння, як також чудовий запас орнаментів, привезених із рідного краю. Наша писанчарка впровадила деякі полегші, що дають змогу в Бразилії писанки писати. Наприклад вона не користується писальцем, а звичайним сталевим пером. До фарбування вживає кольорового паперу, розмочуючи його в теплій воді. А останній кольор накладає на писанці, одноразово заварюючи її в анліновій фарбі для тканин.

Наша писанчарка горда з того, що прищепила українським жінкам у Курітібі це вміння. Серед її слухачок виявилось чимало здібних жінок, які тепер майстерно пишуть писанки. Маємо писанчарок — п-ню Таню Башин, п-ню Ольгу Горачук, п-ну Аню Хому, п-ню Єлисавету Ліщинську, п-ню Ірину Хому.

Впродовж двох років з писанок п-ні Марії Волошин та її учениць влаштовано дві Великодні виставки, які в Курітібі мали великий успіх. Окрім того подаровано багато писанок високо поставленим особам. Напр. Жін. Секція подарувала дружині губернатора п-ні Лупіон вишиваний комлет на стіл та кошкі писанок, які довгий час прикрашували її салон.

КОМІСІЯ ЗВ'ЯЗКІВ

Дня 7. лютого відбулись у Нью-Йорку основні сходи Комісії Зв'язків. Прибули пп. Іванна П. Бенцаль і Олександра Різник (Союз Українок Америки) і пп. Артеміда Мареш і Павліна Різник (Укр. Зол. Хрест). Проводила містоголова СФУЖО п-ні Олена Лотоцька, а секретарювала п-ні Л. Бурачинська, референтка зв'язків.

Дня 18. квітня відбулись чергові сходи Комісії, на яких п-ні Олександра Різник зреферувала тему „Можливості зв'язків із Нац. Радою Жінок

Америци“. Доповідниця оперлась на досвід своїх взаємин із цією організацією. Присутні висловили свої заваги. П-ні Іванна Бенцаль подала проект теми „Можливості зв'язків з американськими жіночими організаціями“, яку присутні одобрили.

ВИСТАВКА ЖІНОЧОЇ ТВОРЧОСТІ

Розглядаючи ділянку прикладного мистецтва на Виставці Жіночої Творчості, Комісія Виставки рішила покласти натиск на актуальність експонатів. Прохаємо присилати тепер виконані вишивки, кераміку чи писанки. Виставка Жіночої Творчості хоче вказати прикладних жінок-мистців, що діють тепер у цих галузях у ЗДА й Канаді.

Ця виставка повинна показати, яке живе наше народне мистецтво, дарма, що живемо далеко від рідної землі.

ВИХОВНА КОМІСІЯ

Дня 14. лютого Виховна Комісія у Філадельфії опрацювала першу тему на Студ. Дні п. н. „Рідна мова, як виховний засіб“. Реферувала її п-ні Надія Ішук з наставленням на дітей дошкільного віку. Присутні доповнили її своїми заввагами. Рішено вилонити дитячу лектуру, як окрему тему.

На чергових сходах Комісії дня 10. квітня п-ні Марія Морачевська опрацювала ту саму тему у відношенні до дітей шкільного віку. Доповідниця зачерпнула зі свого досвіду довголітньої вчительки. Присутні висловились у дискусії свої заваги.

НА КОШТИ ПОДОРОЖІ ДО АТЕН

Наспіли знов нові звідомлення від наших членів-організацій. Подорож делегатки на конгрес МЖСоюзу в Ате-нах вимагала великого вкладу. На покриття його вплинули такі пожертви:

Листа п-ні Стефанії Пушкар у Філадельфії	\$52.00
Союз Українок Австралії, містоголова в Півд. Австралії	12,28
Об'єднання Українських Жінок Венесуелі	10.00

При цьому завважуємо, що наші члени-організації розуміють вагу нашої репрезентації на міжнародньому ґрунті. Щире Спасибі!

Управа СФУЖО

UKRAINIAN WOMAN

OUR ENGLISH COLUMN

Imperialism 1959

The much-publicized Red plan of settling the "virgin lands" in Kazakhstan, Siberia, and the Far East coastal area has been in effect ever since the spring of 1954. This supposedly voluntary, Kremlin-inspired "resettlement policy" is one more monument to Communist Red coercion. The plan is aimed at the young men and women of non-Russian nationalities which are not only anti-Communist but also anti-Russian. Thus while young Ukrainians and White Russians are sent to Central Asia and Siberia, the natives of Central Asia are resettled in other republics. Such deportation of youth is especially acutely felt in the Ukraine where it is in the interest of Soviet Russia to weaken the national element.

It is calculated that this fantastic settlement policy will demand a working force of some 1,500,000 "volunteers." We do not know to what degree the Russian government has succeeded in filling this quota during the past five years, however, very recently we have been shocked by the news that now some 300,000 young girls are to be recruited as part of the force sent to cultivate the "virgin lands." Judging from the stress placed on the number of working men deported from the Ukraine in the past years, we can safely surmise that a great number of the draftees will come from Ukraine, and particularly from its western part where organized resistance is markedly active.

We are all aware of the fact that the subjugation of the "virgin lands" is a long and exacting process. Of course, the sometimes gullible western tourist is provided only with model farm and housing projects and their "happy" inhabitants. Reality, however, is rather different. The settlers

are forced to live in these barren, cold steppes — in mere tents and dug-outs, without adequate water supply, warm clothing, medical care, and other living necessities. To be sure, the building material is non-existent; we have a report about some Ukrainian girls who upon their arrival in Kazakhstan had to build a factory for manufacturing bricks which would supply construction material to the settlers!

These are the "happy" living conditions that are offered to thousands of inexperienced young girls! There are special commissions assigned to the job of selecting a certain quota of girls from a given territory. It is no concern of theirs whether these girls will be able to survive the severe living conditions or whether they are leaving behind them old parents or younger brothers and sisters which are in need of their support. The girls are fated to hard work and a prospect of marrying a "chance" husband.

The Ukrainian women living this side of the Iron Curtain cannot fail to draw the attention of organized womenhood to this new violation of human rights. Each nation has the right to live and prosper within its own boundaries. In our modern age, when colonization is almost extinct, a thing of the past, Soviet Russia shouldn't be allowed to start a new form of colonization masked by the pretense of cultivating the "virgin lands." Our Ukrainian girls separated from their families and their country, are both exhausted physically and slighted morally. It is needless to add that the formation and cultivation of family life under such conditions is of a gravely problematic character.

THE HETMAN'S MOTHER

This year marks the 250th anniversary of the life and death of Ukraine's great hetman, Ivan Mazepa. As we are remembering this illustrious son, we cannot fail to take note of his mother, one of the most prominent women of her time.

Maria Magdalena Mazepa came originally from Volhynia. We can find her name on the membership list of a religious organization for girls in her home town of Luck. Piety, the keynote and the pre-eminent characteristic of her life, was already in evidence at an early age. We know little about her marriage to Stepan Mazepa, a nobleman and landholder, except that out of this union were born a son, Ivan, and a daughter, Ulana.

After her husband's death Maria Magdalena entered the monastery of the Ascension in Kiev since the children were already grown-up and the world with all its material goods held no further interest for her. The monastery was blessed by her generosity; this convent's beautiful church was built by her financial support. She became the monastery's prioress sometime after 1687, her famous son was already a hetman.

Maria Magdalena Mazepa died in November of 1707 and Hetman Mazepa was by her side during these last quiet moments. Indeed the Divine Providence was kind to her; it allowed her to share her son's triumphs, yet it denied her to view the tragedy of his defeat. The brave hetman died in 1709.

How could she suspect that the labor of her hands would be destroyed by Moscow's wrath? In 1712 the monastery was disbanded only because it was linked though indirectly with the memory of hetman Mazepa.

A Meeting With Mme. Gokdogan

During the Study Days of the World Movement of Mothers (M.M.M.) in June 1958 in Paris, France, the Turkish women were represented by Mme. Nuzket Gokdogan, a prominent astronomer and lecturer at the University of Istanbul, Turkey.

Wishing to learn more about the life and work of women in

Mrs. Nuzket Gokdogan,
Professor of Astronomy at
the University of Istanbul,
Turkey.

Turkey, our representative Mrs. Luba Witoshynska called on Mme. Gokdogan at her daughter's house on Avenue du Main, in Paris.

Mme. Gokdogan has many ties that link her with France, for here she studied astronomy at Lyons and Paris. She is married to a professor of architecture at Istanbul, and is a mother of two children.

Very graciously Mrs. Gokdogan supplied us with information about women's organized life in Turkey. At the present the strongest and most numerous in membership are the Women's Union in Istanbul, the Women's Auxiliary Organization, and the Society of Women University Graduates of which Mrs. Gokdogan is a board member. The MMM has as yet no roots in the country and it will be Mrs. Gokdogan's chief responsibility to take the first step in forming such a branch.

The women of Turkey won their equality only recently, but already in this short span of time they have won, as did their European sisters, the rights of educa-

tion, work, and politics. An example of the latter is the fact that women occupy 8 seats in the Parliament (7 delegates from the Democratic party and 1 Republican). The number has doubled since last year's elections.

Further talk touched on the present political situation. We learned that Turkish women take an acute interest in their country's politics; for example, both Turkey's geographical nearness to USSR and the recent crisis in Cyprus are a source of debate and grave concern. Thus having exchanged views and gathered opinions, our representative left the apartment of her hostess with many memorable impressions of this interview.

EASTER CUSTOMS

In the last issue we commented on the "paska" — baking contest in Detroit. As a result we are now receiving news about Ukrainian Easter egg exhibits in various cities. Such a demonstration was conducted by the Homemakers Club in Elizabeth, N. J., at the local IWCA auditorium. The exhibit, which drew some 80 guests, was opened by the head of the 24th Branch, Mrs. Maria Procak, while Mrs. Kinashczuk demonstrated the art of Easter egg painting.

A similar exhibition was conducted by Branch 57 at the Munson-Williams-Proctor Institute. Here this Easter egg demonstration by Mrs. Maria Sawycka was part of a Ukrainian art exhibit. Also Branch 71 in Jersey City,

N. J., acquainted Americans with our Easter eggs at an exhibition of Ukrainian folk art at the local museum. The demonstration was conducted by Mrs. Olha Hrycay, head of Branch 67 in Perth Amboy.

The Ukrainian Easter eggs were popularized in a new manner on a program over the "Wanderama" show of WNEW-TV. The exhibit, sponsored by the Daughters of Ukraine, the Elizabeth UNWLA Branch, presented thirteen children who were seen decorating Easter eggs in the Ukrainian style.

LETTERS TO THE EDITOR

Detroit, Mich.

Junior League, Branch 58, has planned a full year of activity.

In November 1958, a Membership Tea was held and the new board took office:

Pres., Jan Forgione; V. Pres., Mary Kachner; Rec. Sec., Virginia Szluk; Corr. Sec., Florence Derkacz; Treas., Olga Halushka; Historian, Natalie Koshey.

Also in November the members participated in the annual "Old World Market," by selling Ukrainian articles. They also made some book marks and hankies in Ukrainian design which were sold.

January 1959 found the members enjoying a Christmas Party held for their husbands and friends.

In March the members started their rehearsal for our annual Spring Show. Proceeds go to charity.

Florence Derkacz
Corr. Sec'y

OUR LIFE

Edited by Editorial Board

**Published by the Ukrainian
National Women's League
of America, Inc.**

909 N. Franklin St.

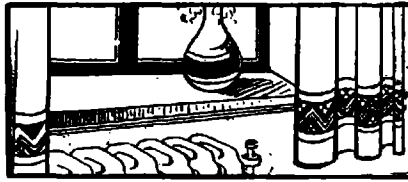
Philadelphia 23, Pa.

Phone MA 7-7945

CONGRESS BOOK

On the occasion of their approaching Congress the WFUWO is preparing for publication a book entitled "The Ukrainian Woman in the Free World." The book will contain, besides a review of WFUWO's activities, a resume of the work of each member organization.

НАШЕ ЖИТТЯ — ТРАВЕНЬ, 1959

У НАШІЙ ХАТІ

Добір назв

МЯСИВО

Слово „мясiво“ означає збирне поняття і в українській літературній мові має тільки форму однини. Отже, не можна казати чи писати „різні м'яси́ва“, а тільки „різне м'яси́во“. У М. Рильського на доказ цього маємо таке речення: „Огні розкладено, кипить у казанах, шкварчить і смажитьс'я м'яси́во всіх гатунків“. До м'яси́ва належать м'ясні ви́роби (продукти) і м'ясні страву (не „потрави“, дарма, що це слово трапляється в мові деяких українських письменників, напр., у Котляревського).

М'ясні вироби — це: ковбаси різних гатунків (з крайного, переважно свинячого, й м'яленого м'яса. ліверна, кров'яна, салами і т. п.), со́дськи (не „ковбаски, бо це здрібніла форма від слова „ковбаса“ взагалі), сальцесон (чи „кєндюх“ у мові селянській), шинка (ціле свиняче стегно — „окіст“, а не „окорок“, як часом дехто з наддніпрянців, під впливом російської мови, каже), різні паштєти (вироби з печінки й легенів), бєкєн і взагалі всяка вудженїна (не „жопчені“ вироби — це російське).

М'ясні страву — це: печєня (рівнобіжно з цим дехто вживає „смажєня“ — напр. у праці „Українські страву“, виданій у Києві 1957 року), бїтки, сїчєники, кручєники, завїванці, гєлубці, гўляш, усяка душєнїна, рвбці (або фляки), холодєць (не „студенець“ і не „драгли“), кїшка (з грєчаною кашєю).

Якщо говорити про назви (терміни-слова), уживані при готуванні м'ясних виробів та страв, то треба згадати таке: ковбаси й кєндюх начиняють (напихають у них м'яса), варять або смажать, вудженїну вудять, печєню-смажєню смажать, тушкують, кури — печуть.

Деякі з цих усіх назв чужомовного походження і прийшли в у-

країнську мову разом із побутовим запозиченням самих страв. Давно запозичені майже втратили свій чужомовний вигляд (напр. ковбаса. з польського kiełbasa; шинка — з нім.), а недавно запозичені цей свій вигляд ще виразно зберігають (напр. англійські „біфштекс“ і „ростбіф“, франц. „котлєти“).

Замінити їх українськими новостворами не можна, бо їх уже широко вживають на всій території української мови. Зате не слід уживати „руляда“, бо на те є українське слово „завиванєць“, ані „місток“ замість „грудинка“, ані „шницєль“ замість „сїченик“. Чужомовні слова й назви є в усіх культурних мовах, то ж без них не може обійтися й українська. Ч.-Ч.

ЗРІЗУВАНІ КВІТИ

Колись можна було стрїнути у вітальнях штучні квіти, пальми з полякєрованого паперу і такі подібні „прикраси“. Сьогодні, коли і де затримались вони, то хїба нагадують, що господиня не цікавиться модерним влаштуванням хати, або брак в неї естетичного смаку.

До сучасного мешкання належать живі квіти. Хочемо милуватись їх природними формами й красками, що ними Господь Бог їх обдїлив. Однак не смїємо забувати, що ті квіти живі й потребують належної уваги й піклування.

Зрізувати квіти треба все вранці, або з кєнєчності увечорї. Ніколи не робити цього в полудне, чи взагалї під час спеки, бо тоді вони отяжїлі і скорїше вянуть. Саме нічний спочинок і рання роса роблять їх бїльш відпорними. Квіти треба зрізувати ножєм або ножицями, а ніколи зривати. При зриванні ушкоджуються клітини рослин у билї і не дають їм потїм змоги втягати воду. Не слід також довго тримати зрізаних кві-

тів у руці. Теплота нашої руки уділяється квітцї і її соки передчасно всихають. Коли треба квіти переносити, слід їх легко звязати, запакувати в папір і нести їх квітами вниз. В цей спосіб бережемо їх від сонця, а зимою від морозу.

Є квіти, що їх можна зрізувати лиш розквітненими, бо їх пулянки не розквітають у водї. Це — бузок, фльокси, лицарська острога, жоржини, гортєнзїї. Знов троянди, туліпани, ромєни, а особливо глядіолї зрізуємо перед розквітненням, а вони нам у кїмнатї, у вазах, покажуться у повній красї. Туліпани й примулї зрізуємо, наскїльки можливо, скїсно, щоби поверхня, якою вони втягають воду, була якнайбїльша. В бузку, трояндах, хризантемах і всїх квітах із дерев і куштів розколюємо трїшки било і усуваємо дещо з верхньої кори, бо не дерево, а кора проводить воду. Квіти, що видають молочко, як наприклад маки, злегка надпалюємо. Тодї цей сок-молочко цїпенє і не може затикати клітин, що допроваджують воду до листків і квітєв. Під час транспорту напр. автом найкращє загорнути біла в мокру стирочку.

Роман Коцик

ІЗ ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ НОВИЙ ПОЧИН

Вїтаю новий почин Редакції: показувати свїтлини українських мешкань із вишивками й керамікою. Це додасть охоти і поможе неодній українській господинї впроваджувати ці проєкти до своїх помешкань.

Зиновїя Камїнська, Дїтройт

Радємо цим Вашим признанням: прохаємо піддержати новий почин своєю співпрацєю. Напевне знаєте в Вашїй мїсцевостї помешкання, що їх українська господиня старалась по своєму прикрасити. Звернїть їй увагу на те, що цей або їнший куток у її мешканї варто відфотографувати і пїслати до Нашого Життя. Сьогодні в кожній хатї є апарат. Будемо вдячні за Вашу допомогу. — Р е д.

ЖАКЕТИКИ Й ЖАКЕТИ...

Мода неначе передбачила цього року холодну й непривітну весну. Хто зна, яке буде літо? Тому придумала для охорони від цього несподіваного холоду чепурне накриття.

Жакеттики й жакети... До кожної сукні щось повинно бути. Чи це ко-

ротке болерко, чи довша безрукавка, чи врешті тричвертевий жакет. Воно зручно доповнює кожну літню туалету.

Звичайно буває з того ж матеріалу, що й сукня. Але чому не пошукати контрасту? Якогось темного або ясного, що гарно доповнював би погостать?

Тому пошукаймо в наших сховках за жакетами. Можуть придатись і давні, коли їх змодернізувати.

ІЗ ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІ РІГ ВЗОРУ

Було б дуже корисно, коли б Ви могли час від часу між взорами подати взір з рогом. Це дуже потрібне, бо воно дуже трудно з подовгуватого взору викомбінувати ріг.

Ол. Куницька, Нью Йорк

Спробуємо задоволити Ваше бажання. Найлегший спосіб — випровадити ріг із тяглою взору — це прикласти до нього скісно квадратне дзеркальце. Тоді дістанете ріг у такій формі, як бажаєте. Правда, воно краще наперед зарисувати це на папері, а щойно потім відшити його. — Ред.

НАШЕ 15-ЛІТТЯ

Залучую 2 дол. на пресфонд Башого журналу і з нагоди його ювілею прийміть мої щирі побажання успіхів у праці і Божого благословення.

К. Гарасевич, Торонто

Культ краси

Франка Грейс, головна моделька Діора, оголосила недавно тому свої поради. На її думку не тільки гарна, гармонійно збудована погостать модельці потрібна. Але при показах помагає подобатись суконкам також гарне і принадне личко. А що Діор каже, що найбільше дбають про свою красу не артистки сцени, як хтось думав би, а саме модельки, то варто прислухатись до її слів.

Щодня натще Франка не склянку літеплої мінеральної води. Якість її приписують паризькі лікарі. Мінеральна вода надає обличчю свіжости. Раз на тиждень Франка дає обличчю кремону купіль. Розуміється, личко треба вмивати щодня добрим милом, також і перед кремону купілью. Щодня вона вживає пудру, але без підкладу. Коли вона котрогось дня надто бліда, тоді перед пудруванням бере на палець трохи яснішої помадки до уст і натирає нею щоки. Тоді цей блідий румянець гармонізує з устами.

Прикрашуючи обличчя Франка намагається виглядати природно. Обличчя вимальоване, як маска, відстрашує. Вона навіть відраджує підтіювання очей, хіба, що горішні повіки надто випуклі. На зовнішній стороні, де можуть робитись „лапки“, треба зробити сірим олівцем три смужки. У Парижі вживають тепер до брів і вій сірих олівців, бо вони дають м'ягшу тінь. На горішню повіку добре застосувати голубу тінь (маскару). Вона гарна для синіх і сірих очей, а для карих і чорних краща зеленана.

Брови треба чесати м'якою щіточкою, рівняти пальцями і надавати волоссю потрібну форму. Для круглого обличчя підходять брови гостро закінчені. Хто має більш чотирикутне личко, повинен формувати брови овально.

Помадку до уст треба вживати подвійну. Мазити губи по природних зарисах темнішою губною мастю, а зверху мазити яснішою. Це дає більш природного вигляду, особливо тим, що їм здається, що в них малі уста й люблять їх поширювати. Їм обов'язково треба вживати двояку помадку. На сцені

краще не дуже підкреслювати очі й уста, як це часто роблять. Краще враження можна викликати, коли вживати м'яких красок. Таких уживають у Парижі.

Зачіски тепер трохи розтріпані, пелехаті й пушисті. Та не сміють бути кучеряві. Рух волосся докруги голови мусить виглядати природно, хоч не раз треба великого вміння, щоб це осягнути. Для парижанок „сальон краси“ — це найважливіша інституція, а стрижій — це найкращий приятель, каже Франка. Бо ж від нього так багато залежить! (мбд)

НОВІ ХАРЧОВІ ПРОДУКТИ

Американський ринок приносить щороку нові харчові вироби. Харчовий промисл працює над тим, щоб удосконалювати перерібку городини й овочів і щораз більше давати готових або напів готових харчів. Наприклад, улюблена американська страва — печені індики, продають тепер морожені навіть із начинкою. Тільки засунути в піч! Або улюблене печиво „мясний пай“ — можна дістати заморожений. Тільки спекти!

ПРИМХИ МОДИ

Цього року моднярі присвячують велику увагу торбинкам. Дуже часто достосовують їх до широких, шкіряних поясків і творять у такий спосіб своєрідний ансамбль. У загальному носять торбинки радше малі, або середнього розміру і в різних кольорах. Однак хто хоче придбати щось на довшу мету, повинен справити собі дві клясичні торбинки — чорну і темносиню. З ними можна переходити всі сезони. Віра Ке

КІМНАТНІ РОСЛИНИ

Хризантеми — удержувати рівномірно вогко, потребує ясного й холодного місця.

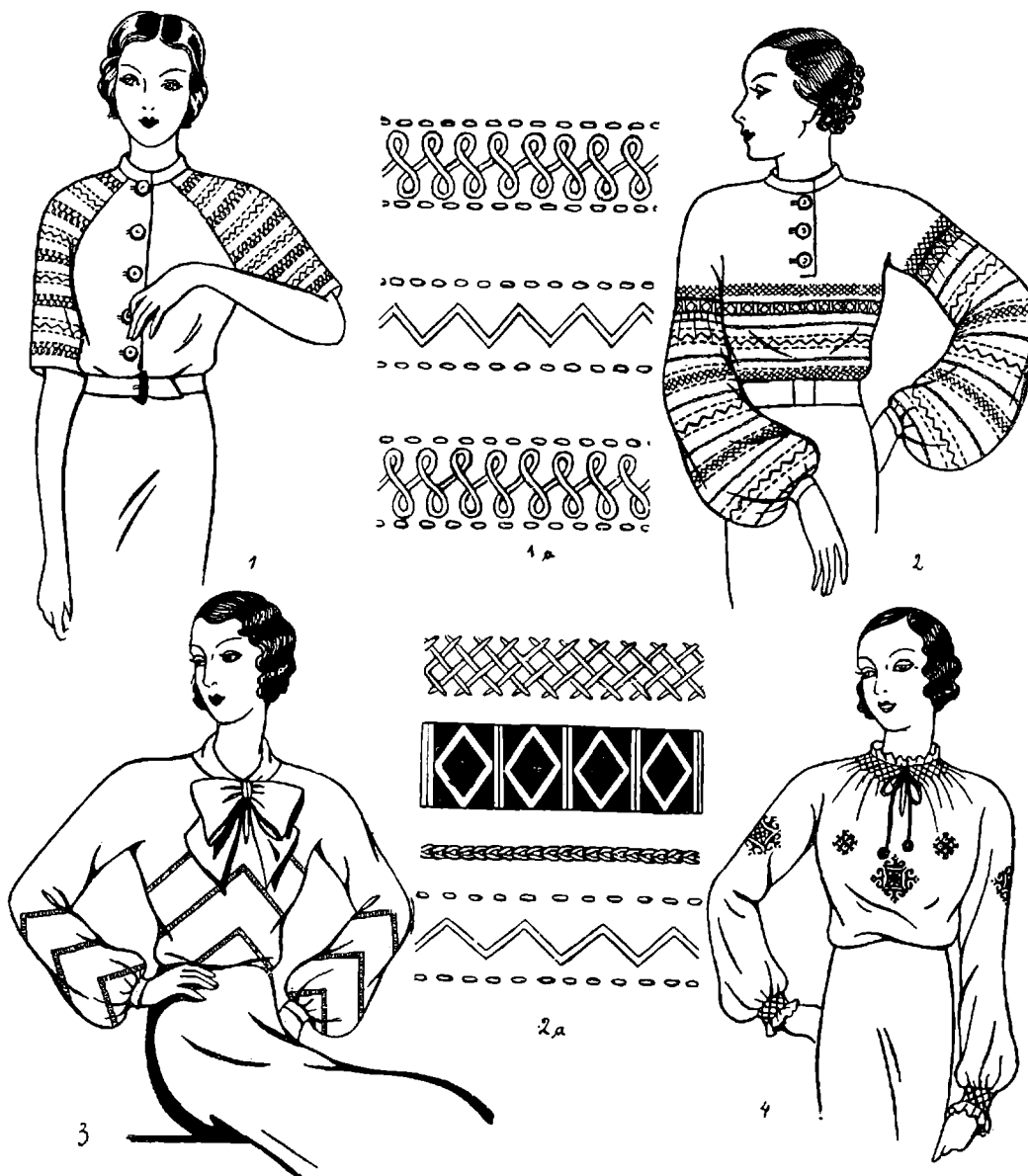
Ціссус — пнуча рослина. Росте добре в теплему й холодному місці, а навіть у притемнених кутах.

Цінерарія — любить рівномірну вогкість і часте оприскування. Не зносить спеки.

Роман Коцик

Українська ВИШИВКА

ДО ВЕСНЯНИХ КОСТЮМІВ

ВИШИВАНІ БЛЮЗКИ

Ч. 1. Блузка з білого дакрону. Крій рагляновий. Короткі рукави покриті вишивкою ч. 1а у двох відтінках синього, або ржавого.

Ч. 2. Блузка з сирого шовку, вишивана взором ч. 2а у золотисто-жовтій красці.

Ч. 3. Елегантна шовкова блузка з

великою кокардою. Прикрашена вузькою світлою вишивкою.

Ч. 4. Блузка з білого батисту, зібрана морщенням коло шиї. Вишивана буковинським, хрестиковим узором.

ВЗОРИ ДО БЛЮЗОК

Ч. 1а Вишивка виконана „циганською доріжкою“, переволіканням і

стебнівкою. Лінії поодиноких стібів ідуть у відступах 1 цаля (інча). Ясніший відтінок чергується з темнішим.

Ч. 2а Вишивка виконана рідкою косичкою, мережкою, ланцюжком, переволіканням і стебнівкою. Лінії стібів ідуть у невеликих відступах (пів цаля) від себе.

Смаження з баранини

Потрібно:

- 1 ф. баранини
- 2½ ложки масла
трохи сала (солонини)
- 5 зубків часнику
- 1 ложка борошна (муки)
- 1 ложка масла для підливи
- 2 склянки буліону
- 1 ложка дрібно посіченої петрушки

Обмити баранину, відокремити м'ясо від кісток і нащипувати салом. (Сало нарізати довгими брусочками і втикувати його у отвори, зроблені шпигувальною голкою або ножом у м'ясі). Натерти часником, покласти на гаряче масло (взяти лиш половину того, що приписано) і обсмажити з усіх боків. Потім долити трохи буліону або води. Тушкувати (душити) під покриттям, аж змякне. Потім розігріти решту масла і зарум'янити на ньому готову баранину.

Коли хто любить, щоб була підлива, тоді зливає сік, в якому прирум'янилось м'ясо, засипає його борошном, ладить засмажку, розводить буліоном, посолить і заварює. Можна процідити.

М'ясо порізати тонкими скибками і полити приготовленою підливою. Посипати зеленню петрушки. Подавати з вареною і заправленою квасолею.

Смажені сирники

Потрібно:

- 1¼ ф. сира
- 7 яєць
- 1 горлятко масла
- 4 ложки борошна (муки)
- 1 склянка сметани

Сир протерти через сито, вбити в нього яйця, всипати борошно і посолити. Добре вимісити, формувати невеликі, плоскі булочки, обкачати у борошні і смажити на гарячій сковороді в маслі з обох сторін до рум'яного кольору. Сирники подавати на стіл із сметаною.

Із книжки „Українські страви“, Київ, 1957.

Салата з решток дробу або печені

Потрібно:

- рештки дробу або печені
- ¼ ф. шинки
- горошина, порізана в кістку
- зелений горошок
- трохи вареної картоплі
- ложочка січеного кропу
- 2 ложки доброї олії
- 3 ложки майонезу
- 2 ложки міцного росолу

Порізати м'ясо в дрібну кістку, вимішати з горошиною й кропом, покрити все соком із цитрини. Посолити до смаку, заллати міцним росолом і олією, вимішати і поставити на годину у холод. Потім виложити в салатницю і покрити зверху майонезом.

Крихіткі палочки

Потрібно:

- 1 горнятко муки
- ½ горнятка масла
- 5 унцій твердого сира
- 1 жовток
- яйце до мащення
- сіль і кмін

Посікти муку з маслом. Втерти сир, вимішати все разом, додати жовток, замісити тісто. Тачати ½ інча завгубшки і вирізувати такі ж пасочки. Помстити яйцем, посипати кмінком із сіллю і спекти в печі на 300° Подавати до борщу.

Піна з рабарбару

Потрібно:

- 4 білки
- ½ ф. рабарбару
- 1 пачка цитринового Jello
- цукор-мучка

Вбити тугий шум із білків. Рабарбар сполокати, порізати на кусники, вставити до гарячої печі. Вийняти, коли змякне, і розтерти на мармеляду. Розпустити цитринове джелло і відставити з вогню, коли почне тужавіти. Додавати до шуму по черзі ложку рабарбару й джелла, а також цукру до смаку. Бити тріпачкою аж почне гуснути і виложити до скляної або порцелянової посудини. Поставити до холодильника.

Бісквітний завиванець

Потрібно:

- 3 яйця
- 2 ложки цукру-мучки

- 2 ложки борошна (муки)
- 1 ложочка картопляної муки
- трохи повил або густої мармеляди

Жовтка дуже старанно відділити від білків. Пів години розтирати з цукром-мучкою, додати пшеничне і картопляне борошно і домішати білки, вбиті на тугий шум. Цю масу виложити рівною верствою на лист (бляху), помазаний маслом. Всунути до нагрітої печі на середню температуру (300 ст.) і пекти, аж зарум'яниться (около 20 хвилини).

Покласти на стіл великий аркуш пергаментового паперу і посипати його цукром. Коли бісквіт готовий, тоді викинути його на папір, скоро помстити його широким ножом повилом, або густою мармелядою і звернути його в завиванець, підіймаючи при допомозі паперу. Лишити, нехай застигне.

Коли бісквіт застиг, ще заки скінчимо мастити й при завертанні домився, тоді знов виложити його на лист (бляху) й засунути в піч. За кілька хвилин він загриється і змякне.

Торт пісковий

Потрібно:

- 10 жовтків
- 1¼ горнятка картопляного борошна (муки) (17 ложок)
- ¼ горнятка (11 ложок) цукру
- сок із цитрини
- шкірка з цитрини

На склицю:

- 5 білків
- 1 ф. цукру-мучки
- цитринового соку до смаку

Втерти цукор з жовтками аж збіліє. Всипати картопляне борошно, додати сок і шкірку з цитрини і втирати впродовж лів години. Вкінці вимішати з шумом із 8 білків і влити до тортівниці, вимашеної маслом і висипаної борошном. Пекти в легкій печі (на 300°) цілу годину. Коли вистигне, покрити цитриноюю склицею.

Склиця: Вбити шум із білків, всипати в нього пересіяний цукор-мучку і терти валком у посудині (можна і в міксері) аж почнуть показуватись бульки. Тоді додати соку з цитрини до смаку, розвести ножом по торті і поставити на 5 хвилин до зовсім літньої печі.

НАШИМ МАЛЯТАМ

Три матері

Сьогодні Марійка повернулася зі школи дуже заклопотана. Вона не побігла, як кожного дня, до телевізора дивитися на свою улюблену програму, не почала гратися зі своїм котиком Демком, а довго сиділа на рундуку й про щось думала. Потім пішла до бабусиної кімнати.

— Бабуню, можна до вас? — просунувши свою біляву голівку крізь двері, запитала Марійка. — Я хочу вас про щось запитати.

— Ну, що там уже трапилося в тебе? — відповіла бабуня та ласкаво подивилася поверх окулярів на внучку. — Заходь і питай. Тільки швидше, бо я не маю часу.

— О, бабусю, — вигукнула Марійка. — Це дуже важливе. Ви ж знаєте, ми всі в школі готуємось до Свята Матері. Кожний із нас щось робить у подарунок для мами. От, сьогодні вчителька стала нас про це питати. Всі хвалилися своїми дарунками, що приготували для своїх мам, а Наталя Кравченко розплакалася й скільки її не питали, чого плаче, не сказала нічого. А потім ми довідалися, що вона сирітка, живе в тітки. Нема в неї ні тата, ні мами. Ну, як же це з нею буде, бабусю? Скажіть, прошу

вас, — просила Марійка. — А ще, знаєте, в нас є хлопчик один, теж українець, Петрусиком зветься, то він щось таке чудне сказав, каже: „Ну, то як нема в неї своєї мами, то ж дві других вона, як і ми всі, має“. А скільки ми не питали, то не сказав більше нічого, каже: „Як не ходите до рідної школи, то й нічого не знаєте“.

— А він правду сказав, той ваш Петрусь, — відповіла бабуня. — Як у вашої Наталі немає мами, то дві других матері, яких всі ми маємо, вона теж має. Для них вона може лагодити свої дарунки. Ці матері — Мати Божа та наша Батьківщина-Україна. Перша за-

РІДНА МАТУСЯ

Нині свято чудове
День весняний зігрів:
Нині свято любови
До усіх матерів.

А до тебе — найбільше,
Рідна мамо моя,
Найрідніша,
Найщиріша,
Найдорожчя!

Ти мене колисала
„Люлі, люлі, дитя...“
І до школи послала —
Повела у життя.
Ти дала мені мову —
Нижний спів солов'я:
З Батьківщини,
З України, —
Найдорожчя!

Будеш вічно ти жити,
З нами йти до мети,
Будеш нами радіти,
Будеш нами цвісти!
Нерозлучна навіки
Рідна мамо моя,
Найрідніша,
Найщиріша,
Найдорожчя!

Леонід Полтава

РІДНА МАТУСЯ

Сл.: Леонід Полтава
Мз.: Осип Залеський

Andantino.

1. Ни-ні сря-то чу-до-ве день весня-ний зігрів: А до те-бе най-
Иа-ле сря-то лю-бо-ви до у-сіх ма-те-рів.
2. Гу-деш віч-но Ти жи-ти, з на-ми в парі і-ти Нероз-лучна на-
Гу-деш на-ми ра-ді-ти, бу-деш на-ми цвіс-и,

cresc.

биль-ше, рід-на ма-мо мо-я, Найрід-ні-ша, най-щи-рі-ша, найдорожча-
рі-ни, рід-на ма-мо мо-я,

Кінець тіл.

я! най-до-рож-ча-я! ти ме-не ко-ли-са-ла „лю-лі, лю-лі, ди-

тя”, Ти до шко-ли по-сла-ла, по-ре-ла у жит-тя. Ти да-ла мені

cresc. *D.C.*

мо-ру, ніж-ний спів со-лов'я: З Батьківщини, з Укра-ї-ни, найдорожчя!

1959 р.

Пригода песика Кручка

Давним-давно у нас, там, дома, на Україні, трапилася дивна й цікава пригода із свяченим поросятком, на Великдень.

Там, у нас, був такий звичай, що на Великдень несли люди на свячення не лише сир, масло, паску і ковбаску, але нерідко й ціле, спечене, поросятко, ще й з хрінном у рилі.

І був у нас такий звичай, особливо по селах, що й паску й кошик із всяким свяченим звичайно господар хати завивав у велику, вишивану скатерть і закидав собі на плечі та так ніс із церкви додому, бо це все було досить тяжке. Б руках нести було затяжко й не вигідно, особливо коли до дому було далеко.

А був ще й такий звичай, що господар (по-нашому тепер „фармер“), по освяченні пасок, скоро поспішав додому, майже бігом, бо вірив, що хто скорше принесе додому свячене, той і скоріше на полі все обробить і тому краще зародить рілля.

Ото ж один селянин мав хату край села, під ліском, на горбочку. Попри лісок вела стежка до його

дому, а нижче, долиною плив-деюрчав чистий потічок.

А був у цього господаря пес Кручок. Він завжди, коли хто з хатніх вертався додому, вибігав зустрічати аж у цей лісок, радісно гавкав і супроводжав кожного. І от, розказує нам давній переказ якраз тому псові Кручкові на сам Великдень.

Та й почав потрохи коштувати...

ступає всім сиріткам рідну матір, та є матір'ю для всього людства. Для Неї — найкращий дарунок — це добрий учинок у цей день. Друга — Україна, це Мати для нас усіх українців. Для неї — найкращий дарунок — учитися рідної мови, історії рідного краю, її географії, або хоч вивчити гарного вірша чи пісні до цього дня.

— Дякую, дякую, бабусю! — зраділа Марійка. — Завтра я Наталі все розкажу. Хай не плаче більше. Я її намовлю записатися до рідної школи. Там ми найдемо, що зробити для України. Наприклад, вивчити всі значні міста, річки й гори, що там є. А добре діло? Цього не треба шукати, аби була охота його зробити!

І весело підстрибуючи вилетіла Марійка з бабусиної хати. На другий день у школі всі помітили, що Наталя повеселішала, коли Марійка їй щось оповідала.

А в суботу вдвох із Марійкою

вони пішли до рідної школи. Звідти повернулися з книжкою та мапою і ввечері, коли Петрусь прохолодив біля вікна Марійчиної хати то побачив двоє дівчаток, що дуже уважно розглядали мапу України. Сріблом дзвенів голосок Марійки:

— Дивись, Наталю, ось Київ, Львів, Харків, а ось Дніпро, а це — Прип'ять, а он Дністер, а там — Сян, бачиш?

А Наталіна сусідка, старенька, хвора, самотня пані, при зустрічі з Марійчиною мамою не могла нахвалитися Наталі. „Я й не знала, яка то гарна дівчинка в моїх сусідів. Я нездужала, то вона прийшла, помила мені всі підлоги, повитирала скрізь порохи, ще й квітів десь назбирала й поставила на столику коло мого ліжка“

А Марійчина бабуся, як почувла про це, то тільки усміхалася та не казала нічого, хоч і знала, чому те все сталося. **Ніна Наркевич.**

Раннім ранком, по освяченні пасок, його пан закинув собі на плече скатерть із свяченим та скорою ходою йшов, поспішаючи додому. Йшов стежкою попри лісок і вже був досить близько, коли йому свячене на плечах затяжіло, він хотів поправити собі тягар і підкинув плечем так незручно, що ненароком печене поросятко висунулося йому із скатерті і впало на стежку. З поспіху він цього не спостеріг і пішов далі. В шість якраз надбіг до нього пес Кручок і почав весело зустрічати, гавкати, ласитися. Вже оба разом прямували додому, коли раптом пес Кручок спостеріг загублене поросятко.

На цей вид у нього слинка з рота потекла, а від чудових пахоців так у носі завертіло, що він мимоволі задержався, сів біля поросятка і любувався ним.

Була вправді у нього, в першій хвилині, думка побігти за своїм паном, потягнути зубами за полу, загавкати на тривогу, завернути й показати що сталося. Але він цього не зробив. А зле, дуже зле, що так не зробив, бо так повинен був зробити, звичайно, розумний вірний пес. А він, Кручок?!...

— Ех, — подумав, — не видержу! Бодай вушко відкушу, бодай хвостик! Ні, не встою! Цей дух, цей смак! Таки не видержу, це понад мої сили!...

Та й почав зразу потрохи коштувати, а далі так розласувався, так розлакомився, що ціле поросятко з'їв, разом із вушками, з хвостиком і з кісточками. А ті кісточки то так йому любо в зубах хрупали: хрум та хрум!

Вкінці лише хрін лишився, бо хрину пси не їдять.

От і сталося. Ситий уже, тяжкий, із повним черевом Кручок нагло став якийсь несвий, звісив голову і задумався. А то спостеріг, що з ним діється якась дивна, страшна переміна. Він чується, наче хворий, чогось цілий дрижить, відтак корчиться, маліє, десь дівається його черевко, лапи стають якісь куценькі, мордочка видовжується, вуха сторчачком, ба, вже (Докиччення на обгорті)

Участь у XII Конвенції вимагає від нас уважної підготовки. Кожна делегатка повинна запізнатись із програмою Конвенції та підготуватись до виступу в ній.

* * *

Передусім треба виповнити анкетні звіти. Централія розіслала — анкетний листок — організаційний, культ.-освітній і суспільної опіки. Їх виповнює кожна референтка, а де таких немає — голова Відділу. Ці анкетні листки є підставою нашого звіту на Конвенції і дадуть повну картину праці нашого Відділу.

* * *

Потім треба познайомитись із проектом нового статуту. Його розіслано до всіх Відділів із тим наміром. Переглянувши його, делегатка повинна знати думку Відділу про найважливіші зміни, що запроєтовані.

* * *

Переглянути також список зобов'язань до Централі, що його Відділи дістали недавно тому. Скільки й за що залягає наш Відділ? Це треба негайно старатись вирівняти, щоб делегатка могла зі спокійною совістю заступати свій Відділ та брати участь у нарадах Конвенції.

* * *

Провірити, чи Відділ розпродав усі цеголки Дому С.У.А! Це є найважливіший причинок Відділу до спалення моргеджу, що тяжить на Домі. Чи Відділ вивязався з того завдання, як слід? А коли ні, то треба ще розпродати стільки, скільки можливо.

* * *

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет (ЗУАДК) проголосив збірку Писанки на свою харитативно-допомогову діяльність. Враховуючи важливі завдання ЗУАДКомітету, повинні Відділи й членки С.У.А причинитись своєю участю до неї.

Олена Лотоцька
голова.

Конвенційний комітет С.У.А у Нью Йорку доповнився новими силами. Тому подаємо його тепер у повному складі: п-ні Катерина Пелешок, голова, п-ні Олександра Різник, містоголова, п-ні Оксана Кравченко, секретарка, п-ні Анна Колтон, касієрка, п-ні Іванна Бенцаль, референтка бенкету, п-ні Марія Демидчук, референтка преси, п-ні Ольга Сливка, членка.

* * *

Звертаємо увагу делегаток на те, що конгрес СФУЖО починається в п'ятницю, дня 26. червня. Тому було б добре, щоб вони прибули вже в п'ятницю рано, щоб узяти участь також і в Конгресі. Тим більше, що перший обід приналежний делегаткам Конвенції, відбудеться в п'ятницю вполудне.

* * *

З нагоди Конгресу СФУЖО і Конвенції С.У.А матимемо нагоду почути хори Відділів С.У.А із найближчої околиці. Прибудуть до Нью Йорку — хор 10 Відділу С.У.А з Філадельфії (дир. п-ні І. Чумова), хор 11 Відділу з Трентону (дир. п-ні І. Бованко), хор 28 Відділу у Ньюарку (дир. п-ні О. Тарнавська) і хор 66 Відділу з Нью Гейвену (дир. п-ні М. Гіжа).

* * *

Закликаємо членок С.У.А із Нью Йорку й околиці взяти якнайчисленішу участь не тільки в нарадах, але й товариській частині нашого З'їзду. Квитками на обід і бенкет завідує референтка бенкету, п-ні Іванна Бенцаль і в тій цілі повинні управи Відділів із нею сконтактуватись. Для членок одного Відділу можна зарезервувати спільний стіл.

* * *

Замовлення готелевих кімнат у готелі Статлер займається касієрка п-ні Анна Колтон. Згідно з вказівками, що їх подають делегатки на зголошенні: хто і скільки осіб хочуть замешкати у спільній кімнаті, вона це підготовляє.

Катерина Пелешок
голова Конвенц. Комітету

Централія одержала

від 22. березня до 22. квітня 1959
РІЧНА ВКЛАДКА І ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ФОНД:

Від. 3 Нью Йорк	20.00	5.00
24 Елизабет	20.00	5.00
52 Філадельфія	40.00	10.00
54 Вільмінгтон	20.00	5.00
70 Пассейк	—	5.00

ФОНД ЦЕНТРАЛІ І ВКЛАДКА ДО СФУЖО:

Від. 3 Нью Йорк	31.00	5.00
20 Філадельфія	15.00	9.00
68 Сиракюз	25.00	3.75

ФОНД РЕЗЕРВОВИЙ І КОНВЕНЦІЙНИЙ

Від. 3 Нью Йорк	10.00	15.00
20 Філадельфія	—	5.00
21 Бруклін	30.00	5.00
24 Елизабет	10.00	5.00

НА ДІМ С.У.А, ДАТОК І ЦЕГОЛКИ:

Від. 1 Нью Йорк	—	50.00
3 Нью Йорк	—	30.00
26 Дітройт	—	50.00
42 Філадельфія	—	13.00
47 Рочестер	—	30.00
„ 65 Нью Гейвен	—	50.00
Марія Головінська, Філадельфія		2.00
Антоніна Мицак, Філадельфія		1.00
М. Фелістин і М. Масник, Бруклін		2.00

ПРЕСОВИЙ ФОНД Н. Ж.:

Від. 3. Нью Йорк	25.00
11 Трентон	5.00
26 Дітройт	25.00
„ 68 Сиракюз	5.00
Катерина Стефанів, Мінеоля	5.00
Д-р Дентист Ірина Левіяцька, Клівленд	3.00
Анна Федюшко, Торонто	3.00
Олександра Волошин, Клівленд	2.00
Марія Лазяр, Торонто	1.00
Т. Глушок, Трентон	1.00
Марія Цісарук, Дітройт	1.00
Ярослава Швець, Філадельфія	1.00
Стефанія Чапельська, Верона	1.00
Ольга Салук, Ньюарк	1.00
Г. Сушко, Монреал	1.00
Ярослава Олесницька, Ньюарк	1.00
М. Василенко, Дітройт	1.00
М. Хоптяк, Рочестер	1.00
Оксана Верига, Торонто	1.00
Ольга Курило, Смок Лейк	1.00
Дарія Ломницька, Клівленд	1.00
Ольга Кузів, Ваяндот	1.00
Марія Гудз, Шикаго	1.00
Павлина Кульчицька, Бічгерст	1.00
Павлина Василина, Клівленд	1.00
Анна Хоминець, Вінніпег	1.00
Мирослава Чубата, Бріджпорт	1.00

ФОНД МАТИ Й ДИТИНА:

Від. 3 Нью Йорк	10.00
13 Честер	5.00
Міннеаполіс	20.00
Джемейка	12.00
22 Шикаго	158.00
28 Ньюарк	99.00
33 Клівленд	114.00
47 Рочестер	61.00
64 Нью Йорк	165.00
66 Нью Гейвен	44.00
70 Пассейк	15.00
71 Джерзі Ситі, замість квітів на могилу бл. п. Марії Колодій	20.00
о. Николай Дереш, Ладлов	20.00
Станіслава Гайда і Стефанія Лазежко, Дітройт, замість квітів на могилу бл. п. Марії Колодій	10.00
Анастасія Кочан, Джоліет	1.00

НА „ФОНД 500“

Від. 22 Шикаго зі Свята Героїнь	
22 Відділу і усіх укр. жіночих організ. Шикаго	203.40
33 Клівленд	10.00
„ 65 Нью Гейвен	15.25
Окружна Рада СУА, Дітройт	50.00
3 подякою,	

А. Кульчицька, фін. секр.
 Анна Сивуляк, касієр

ЮВІЛЕЙНИЙ ДАР ДЛЯ НАШОГО ЖИТТЯ:

Від. 16 Міннеаполіс, — зложили членки: Катря Гуцал 5:00; Марія Процай 2:00; По 1:00: Володимира Тарашук, Наталя Дуденко, Анна Підгайна, Анна Крамарчук, Анна Свенціцька, Анна Машталір, Наталя Давидович,, Віра Гринишин, Валентина Єрмоленко, Софія Дмитренко, Марія Крамарчук. Разом	18.00
--	-------

На Ювілею Н. Ж., який влаштувала Окружна Рада СУА в Нью Йорку, зложили пожертву:

Від. 1 Нью Йорк	25.00
„ 8 Бронкс	10.00
Катря Пелешок	10.00
Марія Демидчук	10.00
Укр. Самост. Золотий Хрест, Нью Йорк	10.00
Ева Корпало	5.00

Щире Спасибі!

Редакційна Колегія Н. Ж.

Два рази дає, хто скоро дає!

НЬО ЙОРК, Н. Й.

15-ліття Нашого Життя

Дня 19. квітня Окружна Рада зібрала невелику громаду, щоб відсвяткувати ювілей журналу. Зійшлися представниці Гол. Управи, Відділів СУА, співробітниці Нашого Життя та запрошені гості.

Вечір відкрила голова Окр. Ради п-ні Олександра Різник і передала провід його голові Централі п-ні Олені Лотоцькій. Із її вступного слова почули всі, що ця ювілейна зустріч скликана співробітницями й Союзницями округи Нью Йорку на те, щоб виявити їх наставлення до журналу. Редакція журналу з вдячністю прийняла цю ініціативу і включилась у „живий журнал“, що його зараз лочуємо.

За чільним столом сиділа Ред. Колегія, яка створилась у Нью Йорку для зредугування цього „живого журналу“. У рямцях його Леся Храплива виголосила вірш „Молитва Марії Магдалини Мазепшної“, що прозвучало надхненно. Передову під гаслом „На сторожі його поставлю слово“ прочитала п-ні Марія Стефанів, зясовуючи в ній, чим Наше Життя стало для СУА. У проблемній статті п-ні д-р Софія Карпінська порушила відвічну жіночу тему: виховання нашої молоді та збереження її. На чергу прийшло „інтервю“. Його перевів представник „Свободи“ Іван Керницький із редакторкою журналу Лідією Бурачинською. Поставив кілька питань на тему редакційних тем і співробітників, не забуваючи також про читачок та їх зацікавлення. По цій точці слідував фейлетон, „Редакційний кіш“, що його з виразом, відчитала Ната. Дотепно змальовано в ньому різні побажання читачок, виловлені з-поміж редакцій-

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на могилу невіджалуваної, найдорожчої товаришки із шкільної лавки, бл. п. Марії Колодій, правдиво відданої та щиро-зичливої приятельки, з якою ми в часі воєнного лихоліття ділили спільні, важкі переживання, складають 10 дол. на фонд Мати й Дитина.

Станіслава Гайда
 Стефанія Лазежко
 з Дітройту

ного листування. На теми куховарські прочитала п-ні Ольга Сливка парне „Варимо борщ“, в якому виявився припис на справжній, Союзняський борщ. Про добрий тон розказала тітка Марина (п-ні Ольга Соневницька), розглядаючи одяг та курення жінок в Америці. Слідував звіт із річних зборів 150 Відділу СУА в Алясці, що його вдало відчитала п-ні Марія Демидчук. Цей нарис викликав бурю сміху.

П-ні О. Лотоцька підкреслила заслуги ред. Колегії, що дала переріз через працю журналу та в дотепній формі торкнулась і труднощів його. Запросила до слова гостей, що мали б охоту висловитись. Від Діт.-Мист. Клубу в Нью Йорку промовив його голова п. Сергій Литвиненко, вітаючи „молоденький“ журнал із його ювілеєм. З-поміж представників преси промовили п. Керницький („Свобода“ й „Ліс Микита“), п. Клезор („Америка“) і п. Базилевський („Батьківщина“). Та найбільш приємне було признание, що його висловила перша редакторка журналу „Жін. Світ“ п-ні д-р Ніна Синявська. Вона підкреслила зокрема дитячу сторінку Нашого Життя, що її провадить дбайливо п-ні Марія Юркевич. Окрім цих гостей прибули також представники Пласту (п-ні Леся Храплива), Укр. Зол. Хреста (п-ні д-р Софія Карпінська), Обеднання Мистців (п. Пачовський) і Самостійного Зол. Хреста (п. Гурин). Накінці забрав слово д-р Степан Демидчук і розказав дещо про початки нашої преси в Америці та перших жінок, що ній брали участь.

Потім склали привіти Відділи СУА. Від 1 Відділу промовляла п-ні К. Сулжинська, складаючи 25 дол. на прес. фонд. Від 3 Відділу привітала п-ні Марія Демидчук, від 4 Відділу п-ні Анна Кізіма, від 8 Відділу п-ні Анна Свенсон (пожертва 10 дол.), від 53 Відділу п-ні Олександра Різник (пожертва 10 дол.), від 64 Відділу п-ні Марія Ржепещька, від 70 Відділу п-ні Ірина Свистун, від 71 Відділу п-ні Марія Турко (пожертва 20 дол.) Окрім того п-ні Ст. Гурин зложила пожертву 10 дол. від Самостійного Золотого Хреста. Пожертви зложили також п-ні Катря Пелешок 10 дол. і п-ні Марія Демидчук 10 дол.

На кінці п-ні голова запросила до

слова п-на Василя Пуйду, що, як знаємо, причинився до появи першого числа Нашого Життя. З зацікавленням присутні вислухали його проєктів для його дальшої розбудови.

При смачно приладженому буфеті гості ще довго обмінювалися враженнями. Співробітники й читачі журналу висловлювали бажання, щоб такий вечір „живого журналу“ влаштувався частіше.

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

Звіт із діяльності Окр. Ради

Прикра несподіванка стрінула Окр. Раду, коли нововибрана її голова п-ні Лідія Вовк мусіла перенестись із Клівленду. Її заступила п-ні Катерина Мураль, яка є містоголовою Централі на нашому терені. В найближчому часі рішено доповнити проріджені ряди управи.

Через цю зміну треба було перебороти різні труднощі, щоб гідно відзначити Свято Жінки-Героїні. В першу неділю березня в залі Нар. Дому відбулось це традиційне свято. Гарний реферат виголосила пані Барнич із Лорейну, деклямації („Казка“ Лесі Українки і уривок із „Псалому“ Т. Шевченка) зі зрозумінням виголосили п-на Дарка Голубець і п-ні Софія Бурра. Дуже добре обдуману була сценічна картина Лесі Українки „Чудо Орфея“, що її відтворили з умінням пластунки п-ні Люба Стецяк, Дарка Дубас і Марта Олінкевич. Зміст прослуханого неначе пригадував присутнім, що геройські вчинки одиниць зобов'язують загал. Цілий наряд повинен слідувати за ними і двигати героями за чате діло. Національним гимном закінчено свято. Під час перерви Пластунки і Сумівки розпродали листівок на суму 10 дол. на Фонд Пятсот. Чистий дохід із Свята призначила Управа на будову пам'ятника Лесі Українки. При касі були чинні членки СУА з різних Відділів.

Тиждень пізніше, в суботу Окр. Рада влаштувала „Вишивані Вечерниці“. Зійшлися Союзянки й гості і при звуках музики, за добрим буфетом, приємно перейшов час. Цікаво подумані були котиліони: це були маленькі вишивані хустинки, що їх пильно вишивали членки Відділів. Крім веселої забави та приємного спогаду каса Окр. Ради збагатилась на 200 дол., призначених на пам'ятник Лесі Українки.

Вже за порогом піст, то ж припинімо всякі забави! Але з весною напевне й нам прилине якась добра думка для продовження нашої роботи.

Іванна С., прес. референтка

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Відділ I СУА

На Дім СУА цеголки розкупили членки Відділу, а саме:

По 3.00: Відділ 1 і п. Серединська; По 2.00: пані: Катря Пелешок, Кумферт, Баран, Барчинська, Рудик, Волошин; По 1.00: пані: Головей, Гой, Захарчук, Гридин, Колтон, Бенцаль, Шкрамбара, Дерих П., Дерих М., Школяр, Михайлів, Палюх, Мітрінга, Сулжинська, Ковилівська, Мудра, Ільків, Могун, Смеречинська, Дроздик, Сливка, Лешко, Процюк, Савицька, Котлярчук, Чарнецька, Сирита, Рогуцька, Яворська, Феник, д-р Н. Гайворонська, Дзундза. — Разом 50.00.

А. Кумферт, скарбничка

Річні Збори Жіночої Помочі

Дня 22. березня 1959 в домівці Демократичного Клубу головні урядниці здали свої звіти з праці за 1958 рік. Зі звітів можна було прийти до заключення, що наш Відділ, ведений вже тут родженими молодими жінками, виконував всі свої завдання точно і совісно. Голова п-ні А. Бродин, хоч перепровадилась поза Нью Йорк, пильно учащала на всі збори, їх перепроводжувала і дбала, щоб обов'язки організації були виконані як слід. Секретарка Марія Робіска, яка добре володіє крім англійської й українською мовою, здала точний звіт зі своїх протоколів і висилки листів.

П-ні Анна Яндо, також уродженка Америки, відчитала приходи і розходи Відділу та різні пожертви за останній рік. П-ні Марія Харамбура подала до відома стан каси і оборот фінансовий з останнього підприємства, яке відбулось під іменем „Вишивані Вечерниці“.

Делегатки до Об'єднаного Комітету п-ні Марія Марусевич і до Окружної Ради п-ні Марія Демидчук звітували з праці, яку вони вели на терені вище згаданих Комітетів. М. Демидчук згадала про два реферати, що вона як культ.-освітня референтка опрацювала, а саме — „Завдання української жінки в Америці“, і „Листопадові Дні і наше жіноцтво“. Крім того наш Відділ влаштував два рази бінго, раз

чайний вечір і брав активну участь у всіх імпрезах Окружної Ради СУА, як Жіноча Виставка, Свято Героїнь, Окружний Зїзд, а на цей рік розпочав працю у підготові Конвенції СУА, яка, як нам відомо, відбудеться цей раз у Нью Йорку. Наш Відділ має три доглядачки хворих, з яких одна п-ні Анна Васильців здала звіт, щодо відвідування хворих і несення їм помочі матеріальної і моральної.

Під кінець треба згадати, що Відділ наш крім оплат до Централі, СФУЖО ухвалив 10 дол. на фонд „Мати й Дитина“, 50 дол. на школу св. Юра в Нью Йорку, 25 дол. на пресовий фонд „Нашого Життя“ з нагоди 15-літнього ювілею, пренумерату 3-ох чисел „Веселки“ для наших дітей у Німеччині і в часі зборів членки закупили цеголок на Дім СУА на суму 30 дол. Відділ є членом УКК і ЗУАДК-у. На Зїзд УКК в лютім ц. р. висилав свою делегатку.

До Управи на 1959 рік вибрано: голова Анастасія Бродин, м-голова Марія Марусевич, секр. Марія Робіска, касієрка Марія Харамбура, фін. секр. Анна Яндо, культ.-освітня і пресова реф. Марія Демидчук, орг. Марія Гарасимчук, супс. опіка Анна Васильців, Анна Андрусяк і Анастасія Хархан. Контроля: Пелагія Дата, Магдалина Слободян і Марія Чума, делегатки: Марія Марусевич до Обед. Комітету, Марія Демидчук і Марія Марусевич до Окружної Ради СУА.

Марія Демидчук, прес. реф.

АКРОН, ОГАЙО

Річні збори 7 Відділу СУА

Дня 4. січня голова п-ні М. Пулк відкрила збори молитвою. Секретарка п-ні П. Галамай прочитала звіт із праці. У Відділі відбулося 10 сходин, два чайні вечори і одна спільна вечеря. Ця остання стягнула багато гостей. По ній відбулась вигравка вишивки, при якій усі членки працювали. У лютому відправлено паханиду в честь жінки-героїні. Щороку членки ходять шедрувати, щоб придбати для Відділу трохи грошей. Членки Відділу брали участь в Окр. Зїзді у Клівленді, допомагали в Нац. Фестивалі, в якому виступали наші діти при осередку СУМА. Цей звіт показує, що наш Відділ, хоч нечисленний, проте наші членки не шкодують часу для релігійної і національної справи.

До нової управи увійшли: п-ні М. Пулк, голова, п-ні А. Кулик, містого-

лова, п-ні П. Когут, секретарка, п-ні З. Нецкер, заступниця, п-ні А. Зепко, касієрка, п-ні З. Гошко, заступниця. До Контр. Комісії увійшли пп. А. Мотрович, Анна Воляник, С. Іваницька. Референтками стали: п-ні З. Куцик, організаційна, п-ні Т. Яцечко, культ. освітня, п-ні П. Галамай, пресова. Імпрезивний комітет створили пп. І. Олійник, А. Малий, С. Фенканін і А. Храпко. Збори закінчено молитвою.

Цеголки 7 Відділу

Цеголки розкупили членки: пп. М. Пулк, А. Зепко, П. Когут, А. Воляник, З. Куцик, Н. Савула, М. Філяс, М. Шквара, М. Поливка, Г. Ковдера, П. Галамай, А. Башуцька, А. Кулик, М. Іванищук, А. Микитин, О. Зепко, Г. Жеребняк, Р. Сироїд, К. Тарас, С. Іваницька, З. Гошко, З. Нецкер, І. Олійник, С. Фенканін і 7 Відділ. Разом 25 дол. Щире Спасибі!

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Звіт із заг. зборів 10 Відділу

Дня 8. лютого відкрила збори голова Відділу п-ні Наталія Лопатинська і привітала відпоручницю Централі п-ню Марію Біляк. До президії вибрано п-ню Матлу, як голову, а п-ню Петровську, як секретарку. Із звіту голови п-ні Лопатинської довідалися присутні, що Відділ мав успіх у кампанії приєднання членок (35 нових). Відділ влаштував свячене й Андріївський вечір. Брав участь у фестивалю за ініціативою Окр. Ради. Вислав чотири пакунки для переселених лемків та грошову допомогу старшим. Дальше п-ні голова підкреслила успішні виступи хору Відділу під управою п-ні І. Чумової та зложила йому за те окрему подяку.

Звіт касієрки п-ні Оксани Гораєцької виказав 793 дол. приходу а 615 дол. розходу. Контр. Комісія ствердила точне ведення книг і в висліді збори ухвалили абсолюторію.

Зчерги промовила орг. референтка Гол. Управи п-ні М. Біляк. Передала привіт від Централі і пригадала, що стоїмо напередодні Конвенції. Треба використати час для підготовки, щоб маніфестація наших сил вийшла якнайкраще. Відділ може пишатись своїм хором, що виступить і на Конвенції.

По короткій дискусії вибрано таку управу: п-ні Наталія Лопатинська, голова, п-ні Емма Послушна, містоголова, п-ні Ірина Петровська, секретарка,

п-ні Олімпія Гайдучок, заступниця, п-ні Анна Мидловська, касієрка. Референтками стали: пп. Іванна Гентиш — організаційна, Євгенія Бодчак і Текля Заневич, сусп. опіки. До контр. комісії увійшли пп. О. Адріанович, О. Шиприкевич і Галя Кульчицька.

Щирими словами подякувала п-ні Лопатинська за перевибір і попросила всіх на перекуску.

І. Петровська, секр.

Запусти 10 Відділу

Успіх Андріївського вечора захопив Відділ влаштувати запусти з танцями. Дня 7. березня зала Нар. Дому заповнилась гостями так, що забракло місця при столах. Спільну молитву перевів Преосв. Кир Йосип. Голова Відділу п-ні Лопатинська сердечними словами привітала Преосвященного, всч. о. д-ра Блажейовського, голову СУА п-ню О. Лотоцьку та всіх гостей. Під час вечері артистка п-ні Оксана Рудакевич привітала віршем Преосв. Кир Йосипа. Слідувала музична точка у виконанні пластунок пп. Олімпії Кучерявої і Наталії Скочиляс (скрипка і фортепіан). Знов п-ні Оксана Рудакевич продеклямувала власний вірш, що описував її приїзд до Америки. Багато сміху викликав виступ артиста Яросл. Пінота-Рудакевича, що у дотепному монологу зясував ролю жінок у хаті. Піснею про Львів він переніс нас на рідну землю, а під час сценки „Радник і Павлова“, яку уложили і відіграли п-во Рудакевичі, знов зявився на залі веселий настрій. Фортепіанний супровід виконала п-ні І. Чумова.

По вечері і програмі п-ні голова попросила Преосвященного, дякуючи йому щирими словами за участь.

Коли тільки закрилася заслона, задунала на залі українська пісня. Багато пісень проспівали хористки з гостями. По десятій год. при звуках доброї оркестри поплили пара за паром, танцюючи різні танці. Коло першої години гості розійшлися веселі й задоволені, а це було найкращою нагородою для членок 10 Відділу.

І. Петровська, секретарка

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Річні збори 16 Відділу

Дня 13. березня збори відкрила молитвою голова п-ні К. Гуцал. До президії зборів увійшла як голова п-ні Мирослава Петришак, а як секретарка п-ні Софія Дмитренко. По відчитанні

протоколу слідували звіти управи. Пні Голова підкреслила гармонійну співпрацю членок управи. Відбуто 10 сходинок, у тому 3 ширші сходинок і 7 сходинок управи. Силами Відділу переведено Свято Шевченка, потім Свято Батька й Андріївський вечір. Для здобуття фондів улаштувалися пікнік, осінні вечерниці, буфет на студ. забаві. Відділ брав активну участь в академіях та імпрезах громади. Допомогав постійно школі українознавства в Авгсбургу, старшим людям у Німеччині через ЗУАДКомітет і студентам у Бельгії. Побажала й надалі плекати у Відділі згоду й порозуміння та промінювати таким способом і на громаду, щоб дати доказ, що українська жінка є завжди чинником доброї волі. Секретарка п-ні В. Ермоленко доповнила цей звіт, подаючи дані про лікування Відділу. Імпрезова референтка п-ні Олена Бенцаль зясувала свій вклад в Шевченківську академію („Жіноча доля у творах Шевченка“), підготувала програму на Свято Батька, і сценку на Андріївській вечір. Культ. освітня референтка п-ні О. Луцик підготовляла, як диригент академію Т. Шевченка, написала та вивела сценку „Традиції Андріївського вечора“ та написала песу, що відзеркалює весільні звичаї на Гуцульщині. Слідували звіти фін. референтки п-ні М. Процай і госп. референтки п-ні Гамоти. Референтка сусп. опіки п-ні Генсировська не могла прибути, але прислала звіт на руки голови. Контр. комісія перевірила книги Відділу і знайшла все в порядку. Нову управу вибрано в такому складі: п-ні Катря Гуцал, голова, п-ні Віра Гринишин, містоголова і касієрка, п-ні Валентина Ермоленко, секретарка. Референтками стали: пп. Олена Бенцаль і Оля Луцик — імпрезові, п-ні Олександра Костюк, культ.-освітня, п-ні Мирослава Петришак, пресова, пп. Наталія Дудинська і Зиновія Рудацька — організаційні, пп. Ольга Прядка, Анна Геиспровська і Ольга Гамота — сусп. опіки, п-ні Марія Процай — мистецька, пп. М. Крамарчук, М. Омелян і М. Павлишин — господарські. До контр. комісії увійшли пп. О. Романовська, С. Дмитренко і О. Смукла.

На цьому збори закінчено.

М. Петришак, голова

С. Дмитренко, секр. зборів

Ч А С Т О Г Р О Ш І !
Два рази дає, хто скоро дає!

НАШЕ ЖИТТЯ — ТРАВЕНЬ, 1959

БРУКЛИН, Н. ПІ.

З діяльності 21 Відділу

Як і попередніх років так і цього року ухвалили членки уладити на 15 червня 1958 р. бенкет у „День Батька“. Це вже декілька літ уладжує наш Відділ таку гостину, щоб в нашій громаді хоч цим скромним способом ушанувати батьків та подякувати за всі труди й відповідальність, які переносять для охорони і доброго імені своєї рідні. Бенкет приготували самі наші членки-господині, а запрошені гості і наші членки засіли за гарно прибрані столи. О. Декан відмовив молитву, та поблагословив їжу. Присутні в приємній атмосфері провели вечір. Управа запросила також музику на той вечір, яка пригравала під час вечері, а потім до танцю. Присутні гарно забавились і дякували управі за мило проведений вечір. Голова п-ні К. Баран подякувала за присутність і побажала усім доброго відпочинку під час літніх ваканцій.

В дні 21. грудня 1958 р. відбулися в нашій Відділі річні збори. Голова п-ні Баран відкрила збори молитвою. По відчитанні і прийнятті протоколу з останніх зборів слідували звіти голови, фінансової секретарки і касієрки. Голова подякувала членкам за співпрацю. Цього року наш Відділ на прохання голови ОУЖ у Мюнхені, перейняв опіку-допомогу на один рік над скитальською родиною Марусі Кончак. Цілий рік збирала п-ні Я. Зарицька добровільні датки і посилала допомогу 10 доларів місячно, щоб допомогти цій чесній і шляхетній українській родині поборювати злидні. П-ні Баран подякувала всім членкам за пожертви, що при їх допомозі міг наш Відділ виконати це шляхетне діло. По звітах п-ні М. Біжко подала звіт із контролю. Усі книжки знайшла контр. комісія в найбільшому порядку і п-ні Біжко поставила внесок на уділення абсолюторії. Її уділено односторонньо і збори приступили до вибору нової управи. На 1959 р. вибрано таку управу: Голова К. Баран, містогорова А. Слобода, рек. секретарка А. Палашук, фін. секретарка А. Глушко, касієрка К. Дика, імпрезова референтка М. Рейнарівич, культурно-освітня Я. Зарицька, до прапорів пп. М. Бартосевич і Т. Сусол, до відвідування хворих пп. М. Зозуля і п. Е. Бурбуляк. До контр. комісії пп. Д. Петріна, М. Біжко і М. Бартосевич. Нововибрана голова подякувала за довіря. Побажала усім членам

веселих свят та щасливого Нового Року та запросила на скромну перекуску, під час якої членки співали коляди і заколядували 37 доларів.

ДІТРОЙТ, МИШ.

Свято Ольги Басараб 23 Відділу

Дня 15. лютого відправлено о год. 12 Службу Богу, а потім панахиду за упокій Жінки-Героїні. Членки з'явилися з відзнаками й під час панахиди виступили на середину Церкви й панахиду відспівали. Це було гарне вшанування пам'яті покійної жінки-борця. По панахиді всі зійшлися в залі на Мартін. Голова Відділу п-ні Попович відкрила свято молитвою. Потім була перекуска, а пізніш голова зясувала присутнім причину цього зібрання та подала життєвий шлях патронки Відділу, якої 35-ліття смерті відзначаємо цього року. Потім промовляла пані Честух, яка виголосила реферат на вище згадану тему. Дальше виступила голова Окр. Ради п-ні Черіба, яка змалювала суть героїського подвигу та заохотила прибути на Свято Жінки-Героїні дня 22. лютого. Промовляли ще п-ні Ірина Козаченко, Марія Ясінська і п-ні Кахній на тему свята Ольги Басараб. Присутні вислухали всіх бесідниць з увагою. На кінець голова молитвою закінчила свято.

Марія Черіба

рек. секретарка 23 Відділу

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Великодній Базар

Як щороку наш Відділ 26. березня відкрив Базар святочного печива. На ньому продавали не тільки бабки й паски, але писанки й кераміку. П-ні Марія Кінашук демонструвала писання писанок і під її наглядом писала також група дітей.

Референткою Базару була п-ні Сісеньська, заступницею п-ні Граб, а касієркою п-ні Марія Грета.

Групу дітей із Елизабету запросили також задемонструвати писання писанок на телевізії в Нью Йорку. Цим пописом провела п-ні Марія Кінашук, а брали в ній участь діти Союзянок.

Обі події дуже гарно відмітила місцева преса.

Своєчасно внесена передплата дає здорову фінансову підставу видатництву.

КЛІВЛЕНД, О'АЙО

Річні збори 25 Відділу

Дня 22. лютого зійшлися членки до церковної галі, де голова п-ні Анна Модний відкрила збори молитвою. Дальше рек. секретарка п-ні Катерина Павлишин прочитала рек. звіт, а п-ні Євфрозина Свідрик, як касієрка подала до відома приходи й розходи Відділу. Просутні прийняли звіти оплесками, а на внесок п-ні Софії Адамович уділили управі абсолюторію.

З черги приступлено до виборів. До нової управи увійшли: п-ні Анна Модний, голова, п-ні Анна Мачковська, містогорова, п-ні Катерина Павлишин, рек. секретарка, п-ні Євфрозина Свідрик, касієрка.

Потім обговорено біжучі справи. Рішено влаштувати Базар Печива, щоб заробити грошей на пам'ятник Лесі Українці в нашому Городі Культури. Збори закінчено молитвою.

ДІТРОЙТ, МИШ.

Вечір у пам'ять Ольги Басараб

Щороку 26 Відділ СУА ім. Ольги Басараб святочно відзначає трагічні роковини її смерті. Цього року дня 14. березня зійшлися членки і запрошені гості до шкільної кафетерії і скромним вечором помянули свою Покровительку. На стіні висів її портрет, прибраний вишиваними рушниками. Голова п-ні Марія Васько відкрила вечір, ділове переведення передала п-ні К. Хомяк, яка короткими словами накреслила життєвий шлях і трагічний кінець Ольги Басараб. Вона підкреслила посвяту її життя для національної справи. П-ні С. Березовська з глибоким відчуттям продеклямувала поему О. Бабія „Пам'яті Ольги Басараб“ і Юрія Клена „Помолімся за полонених“. П-ні Хомяк попросила до слова д-ра О. Марітчак, який був оборонцем бл. п. О. Басараб. Він подав до відома, що його польська поліція не допустила до Неї. А навіть ще 17. лютого 1924 р. його інтервенцію, що діється з Нею, поліція збула мовчанкою. Бо що ж могла вона сказати, коли ще 12. лютого скатували її до смерті і похоронили під чужим прізвищем. Цю трагедію відкрила полька, студентка медицини. На кінець слідувало скрипкове сольо Щеснюка Ярослава, учня 8-ої класи парохіяльної школи.

Гості засіли до стола і при чаю обмінювалися спогадами з-перед 35 літ.

Пригадували собі різні почини польської поліції на рідних землях.

Цеголки 26 Відділу

Цеголки закупили: 5 штук п-ні Марія Явна, 4 штуки п-ні Било, по 2 шт. пп. Марія Васько і Т. Ничай, по 1 шт. пп. М. Мельник, Бабій, М. Бережанська, К. Кобаса, Гриник, М. Рубаха, А. Завінська, К. Чорній, А. Демян, Вівчаровська, Сослир. Решту, то є 26 дол. додано з каси Відділу і вислано разом 50 дол. Щире Спасибі!

Ст. Заплітна

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

Звіт з діяльності 33 Відділу

Традиційно зачала нова управа свою діяльність Щедрим Вечором в милім кружку своїх членів. Був бурхливий січневий вечір, але Союзняки дописали і приміщення в „Пласти“ було повне веселих гостей, а столи смаколиків. Члени Управи щиро привітали гостей, — потім веселі гутірки, товариські спомини при чайку. А коли добре розговорилися, то впали думки, щоб конче оживити Т-во і підсилити касу, — а у висліді постановлено організувати „Вишивані вечериці“. Сказано — зроблено! І хоча вечерицям патронувала Окружна Рада, 33 Відділ як ініціатор був дуже численно заступлений і чинний. При звуках музики гуляло веселе товариство, відзначено найкращі сукні і блюзки, розпродано вишивані хусточки, як котильйони (праця членок кількох Від.), розпродано добірний буфет і сумою 200 дол. збільшено фонд на будову пам'ятника Лесі Українки в Клівленді.

Продовжує Відділ гуртування наших найменших і по великих вечерицях, урядив костюмівку для дітей. Т-во СУМА відступило свою залю, в якій зібралось численне братство. Не бракувало ні квіток, ні звіряток, серед яких проходили своєрідні і чужинні представники під звуки також молодечої оркестри. Пані з Управи і дбайливі мами подбали про смачний буфет. Скоро минув час серед гамору і втіхи, а суспільна опіка придбала близько сотки доходу. Свято Героїнь патронувала Окружна Рада, але членки 33. Відділу брали активну участь. В місцевій радіопередачі з останнього лютого членка 33 Відділу пані д-р Ірина Левицька мала реферат про Героїнь, дуже добре виголошений і приноврлений до нинішнього дня.

Як і давніше патронує Відділ Садоч-

кові в Мюнхені, одній Бабусі і має в себе „Садочок“. А щоб всьому повязати кінці, Союзняки пильно і щиро колядували і поважно підпомогли касу сусп. опіки. Щира подяка за жертвенність громадянам Клівленду, а Союзнякам честь за розуміння помочі „брат — братові“.

Клівленд, квітень 1959.

Іванна С.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

„Оселедець“ 43 Відділу

Дня 27. березня заметушилися членки Відділу, приготворяючи смачний буфет у Централі. Цього ж вечора мала тут відбутись товариська зустріч під знаком „оселедця“. Вечір відкрила голова Відділу п-ні Ганна Білінська. В гарно опрацьованому рефераті розказала вона про значення й традиції посту по всьому світі. Торкнулась також посту та його звичаїв різних частинах України. Дальшими точками програми були фільмові покази. Два молоді панове п. Мацьків і п. Савицький зладили фільми, які розгорнулися перед глядачами. Перший показував Японію в краєвидах і людях, а другий охопив працю Відділу. З радістю слідкували присутні за цікавим показом. Потім артистка Оксана Рудакевич продекламувала кілька своїх віршів, напів гумористичних, а напів сентиментальних. Щоб розвіяти сумовитий настрій вона проспівала найновіший вірш-сатиру „Лиш на Норді“. Треба сказати, що її талант гумориста з кожною спробою кріпне й можна сподіватись поважних успіхів у дальшому. При смачному буфеті мило пройшов вечір. Показується, що товариські вечори потрібні й найлегше збирають публіку. Корисні вони й тому, що зживають людей у легкій, товариській атмосфері.

Присутня

ЛОС ЕНДЖЕЛЕС, КАЛІФ.

Звіт із діяльності

Нелегко було згуртувати наш 55 Відділ. Лагідний, соняшний клімат, роскішні пальми й квіти, вічна зелень — впливають на людей лагідно і мрійливо. А великі простори утруднюють зібрати більшу кількість людей, які воліють подивляти природу, ніж товктися автобусами чи сидіти в задушливій залі.

Тому коштувало великого зусилля, багато телефонічних розмов і диску-

сій, щоб у листопаді 1957 р. постав малий, але рухливий 55 Відділ.

Першою імпрезою нашого Відділу був Щедрий Вечір з програмою, що перейшов дуже гарно. Потім ширші сходи, отримані зі Святом Героїнь, авторський вечір Ганни Черинь, показ народньої ноші та народніх танків. Дальше святочні сходи з приводу 35-ліття смерті сл. п. Ольги Басараб і висилка чотирьох пачок із одягом на Лемківщину.

Відділ співтраює тісно з танцювальною групою „Калина“, в якій гуртуються молоді дівчата. Проблема нашої молоді є пекуча й актуальна для цілої нашої еміграції. Нарікаємо, що молодь сторонить від жалібних наших імпрез. Забуваємо, що наша молодь вихована вже в тутешній атмосфері і хоч має розуміння для наших вивольних змагань, проте шукає іншого вияву для своїх почувань. І так наша молодь у Лос Анджелесі показала це своє розуміння, бо здала іспит із нього в днях 8-го жовтня 1957 і 15. листопада 1958 на концертах народніх танків і показу ноші. Весь дохід із першого концерту був признаний на Укр. Централю, а другий на 55 Відділ СУА в Лос Анджелесі.

На нашу думку можна б створити з найкращих груп молоді танковий гурт, що зможе обіхати наші осередки подібно, як це зробила Капеля Бандуристів.

Ірина Сіяк, голова

Оля Романюк, культ. осв. реф.

ЮТИКА, Н. Й.

Свято Жінки-Героїні

Свято Жінки-Героїні відбулося 22. лютого в залі церкви св. Володимира. Змістовний реферат прочитала п-ні О. Літинська. Деклямацію „Пам'яті О. Басараб“ виголосила п-ні Я. Козій. Пластунки сестри Лілея й Богданка Волянські, при супроводі гри на бандурі Богданки, відспівали дві пісні: „Зірвалася хуртовина“, повстанська пісня, муз. д-ра В. Витвицького, і „Реве та стогне“. Віймки з творів Л. Українки продекламувала студентка А. Ройко. Пані: Л. Волянська, Р. Гарбовська та З. Луценко відспівали „Баркаролю“ Ст. Людкевича та нар. пісню „Ой, коли б я на той хутір“, при форт. супроводі м-ра З. Савицького. Уч. Христа Чорна відіграла на фортепіані „Серенаду“ — Шуберта. Вкінці була інсценізація у трьох частинах: „Жін-

ка в боротьбі за волю". В І. ч. „Тюрма“, п-ні І. Запаранюк, інсценізувала псалом Шевченка „Боже, нашими ушима“. У ІІ. ч. „Тихий спротив“ на тлі ланцюха дівчат: Н. Герець, З. Куртяник, Н. Ройко і Н. Смолій — студентка Дзвінка Чорна продекламувала відповідну поему. У ІІІ частині уч. О. Лукашевич, що уосібляла статую свободи, продекламувала вірш про свободу.

Франківським гимном „Не пора“ закінчено це гарне Свято Жінки-Героїні.

Виставка українського мистецтва

Окремий Комітет при місцевому Відділі СУА зайнявся підготовою та переведенням виставки українського мистецтва в „Мюзік Билдінг“. Членками його були пані: М. Когутяк, В. Величко, Н. Лукашевич, Т. Савицька, М. Смолій, Я. Томич, В. Яцків і О. Яцковська. Експонати принесли, крім згаданих уже, пані: Л. Волянська, Лужна, І. Запаранюк, Ст. Чорна, К. Войтович, М. Кропельницька, О. Кодчинська і п. М. Войтович. Виставка мала 6 відділів: картини, вишивки, писанки, кераміка, різьба, книги про мистецтво та українські поштові значки. Виставлено картини М. Мороза, Радиша, Ст. Луцика та ін. наших мистців, багато вишивок, як, скатерті серветки, сорочки, подушники, блюзки та ін. Було багато писанок з узорами з різних околиць України. П-ні Т. Савицька показувала бажаним, голов-но чужинцям, як пишуть у нас писанки. Найбільше уваги звертали прекрасні керамічні вироби з роботи п-ні Т. Савицької. Її кераміка на гуцульських мотивах, з великим мистецьким хистом, повинна прикрашувати кожний український дім. На окремому столі були касетки в гуцульському та бойківському стилі.

П. М. Войтович показав велику збірку українських поштових значків, як теж наші мистецькі видання та видання про Україну в англ. мові.

Дівчата в українських одягах: О. Лукашевич, А. Ройко, К. Смолій і Д. Чорна, молоді наші вчителі середніх шкіл, пп. В. Літинський і Б. Рабій, та студент В. Когутяк, інформували американських гостей про виставлені експонати та роздавали інформаційні матеріали про Україну. Виставка тривала тільки по полудні 21. березня, від 2—9 год. Відвідало її понад 100 осіб. Наперед дощ, а пізніше снігова буря перешкодила багатьом людям оглянути цю з великим смаком улаштова-

ну мистецьку виставку. Американські гості висловлювали свій подив і признання для високої мистецької культури українського народу.

На маргінесі цієї виставки можна згадати, що наші писанки треба теж виставляти у вітринах великих магазинів перед американським Великоднем. Там теж треба виставити й зразки нашої кераміки.

І. Д., прес. реф.

САН ФРАНЦІСКО, КАЛІФ.

Річні збори 62 Відділу

Дня 15. березня відкрила збори молитвою п-ні О. Шраер. Предсідницею зборів вибрано п-ню Г. Гриневич, а секретаркою п-ну Лесю. Слідували звіти секретарки п-ні В. Кацуляк і скарбнички п-ні С. Кісь. По дискусії уділено абсолюторії старій управі. До нової управи увійшли: п-на Леся, голова, п-ні Г. Гриневич, містогорова, п-ні С. Підгірна, секретарка, п-ні М. Петренко, скарбничка, п-ні М. Кузніцева, член. До контр. комісії увійшли пп. О. Чаго, С. Кісь і О. Шраер.

Збори закінчились молитвою.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

На Фонд Пятсот

З нагоди святкових сходин для вшанування пам'яті Ольги Басараб і інших жінок-героїнь зібрано на Фонд Пятсот 15.25 дол. На це зложилися:

По 1 дол. пп. А. Маланчук, Є. Козюпа, М. Олесницька, О. Кизик, М. Филіпів, М. Косович, О. Шигол, Є. Добчанська, Н. Панкевич, М. Данилович, решта дрібними. Щире Спасибі!

Цеголки Дому СУА

Цеголки Дому СУА розкупили:

По 5.00 дол.: о. Степан Чомко; по 2 дол. пп. Марія Кульчицька, Ірина Небелюк, по 1 дол. М. Антонишин, М. Борисюк, Ю. Бурбела, В. Гачкевич, І. Гриневич, М. Гіжа, В. Гусак, Б. Данко, Є. Добчанська, д-р М. Дзюбатий, Є. Козюпа, А. Кошак, О. Кизик, М. Латик, А. Лесь, А. Маланчук, В. Мяслянка, Х. Мацьків, Н. Микитей, Н. Миколаевич, О. Михайловські, М. Олесницька, М. Панкевич, Д. Попель, В. Рондяк, О. Столяр, В. Снігурович. Я. Томашівський, І. Телюк, О. Хома, Б. Данко, Р. Яхницька, Л. Марків, М. Снігурович, О. Томорут, М. Косович, А. Дерешівський, О. Посполита, Е.

Дубно, І. Гладка, Е. Матвієнко. Разом 50 дол. Щире Спасибі!

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

Свято Жінки-Героїні

Дня 1. березня зійшлися членки Відділу СУА і ООЧСУ в Укр. Нар. Домі. Це свято підготовлено спільно. Започатковано його панахидою, яку відправив о. парох Федасюк по Службі Божій. Сцена була прикрашена портретом жінки, закутої в кайдани, у стій якого горів вогонь. Свято відкрила п-ні Ковалюк і прохала присутніх вшанувати пам'ять жінок-героїнь однохвилинною мовчанкою. Програму започаткував хор ООЧСУ під орудою п. М. Кормелюка, який відспівав американський і український гимн. „На вічну пам'ять“ і гимн СУА відспівали членки під проводом п. Грабаря. Слідував реферат „У боротьбі за державність“, що його відчитала п-ні Д. Гузар. Деклямації виголосили членки — п-ні Карач („Молитва в келії“), п-ні Орел („Сестрам“), п-ні Барлецька („Порвалась нескінчена розмова“), п-ні Харченко („І в мене був свій рідний край“). Спогад про зустріч із Ольгою Басараб розказала п-ні Ганна Ратич. Програму закінчив хор ООЧСУ піснями „Слава героям“, „Ви жертвою впали“, „Україно, мати“, „Засяло сонце золоте“. На закінчення всі відспівали „Не пора“.

А. Ковалюк

ПАССЕЙК, Н. ДЖ.

Перший рік праці 70 Відділу

Дня 15. лютого відбулись річні збори нашого Відділу. Голова п-ні І. Свістун відкрила збори молитвою. До президії вибрано п-ню І. Чайківську головою, а п-ню М. Бакалець секретаркою. Після відчитання протоколу почались звіти управи. П-ні голова подала, що Відділ відбув 11 ширших сходин, 7 сходин управи. Влаштовано академію в честь Жінки-Героїні, яка пройшла з успіхом і залишила милий спомин у громаді. Переведено Андрієвський вечір, Свято Матері, Свято Батька. Маланчин вечір влаштовано спільно з місцевим Відділом „Самопоміч“. Окрім того організовано два Базарі — Різдвяний і Великодній.

На ширших сходинах, крім полагоджування біжучих справ, виголошено три реферати: Життя і діяльність (Докінчення на обгортці)

— На, маеш кусень немирівської ковбаси, — суне мені в руку Москалючка. — Скошуйте в хаті, дуже смашна й дешевша за львівську. Мій старий привіз . . .

— Цілую ручки, па, па! — я вже на вітряному ганку й уже біжу додому. Дорога — не жарти, доброї пів години. Але на дворі тепер краще. Не знаю, чи після тієї „гальби“, чи вісху може вітер на полях. Бистро перескакую калюжі, вимінаю снігові заверти й не чую холоду. Навіть хустка зісунулася з голови, а я й не помітила. Ще збігти вниз до Францівки, ще видряпатися на наш залізничний шлях і я вже дома.

Дома — несподіванка. В кухні, вкупі з татом сидить Іванка Романюк. Вона помагає татові мняти картоплю на пюре й про щось обоє сперечаються. Тато її в чомусь переконує, а вона ні й ні! В чому ж річ?

— Я більше не хочу ходити до школи!

Виявляється, що гімназія відобрала їй охоту до життя. Тато бачить, що не переконає її і залишає нас самих. Молоді краще між собою порозуміються. Зате — накриває замість мене до обіду, витирає тарілки та наливає юшку.

— Пообідаєш з нами?

Іванка відмовляється, уже пообідала „перед школою“. Не настоюємо. Вона відома своїми гримасами „французька собачка“. Від несподіваного Іванчиного рішення й я втрачаю охоту до їжі. Пообідаю ввечері, як прийду зі школи. Іванка вже й сьогодні не хоче туди йти.

— То чого ж ти прийшла тоді до мене?

— Щоб заховатися.

— Дуже добре, але як же довго зможеш ховатися?

Це трохи її застановило. Іванка дуже висока й я біля неї виглядаю як дівчинка, але я вмію її переконати, бо маю в нашій класі авторитет — не знаю, чим здобутий. Може тому, що не вчуся ніколи. Не маю книжок, ні атлясу, ходжу до школи з одним тільки „брульйоном“. А може тому, що ходить про мене фама, що я „пишу“ . . .? Не знаю, але отакі великі панни, як Іванка, завжди мене слухають. І на цей раз вона мене послушала. Вона почекає до весни. Зимомо їй нікуди діватися. А весною може й я покину школу й може обидві підемо, знаєш куди? — Закордон!

— Закордон? — булькати Іванчині очі розширилися й у них загорівся вогник. Вона охопила мою шию й гукнула в ухо:

— Згода! Але присягни, що підемо весною туди, куди кажеш!

— Присягаю. Мені уже теж набридло життя

в одному місті, — закінчила я розмову, досягнувши мети.

Я написала ще цього дня четверте латинське завдання, рівняння й вільну тему — для Іванки. Мапу нарисувала вона сама й ми пішли до школи. На диво, Іванка мала сьогодні щастя. Професор географії показав нам як зразок її мапу, а Юлько на рисунках сказав, що вона дуже талановита та що напевно буде малюркою. Їй треба закінчити гімназію й піти вчитися до академії. В неї чіткий, чистий рисунок, відчуття кольору, — а це великі завдатки. Довго розглядав її рисунок — якогось випханого півня — й урешті заховав у свою течку. Так захопився Іванкою, що забув нам викладати історію ренесансу та говорити про улюбленого Донателля.

— А бачиш, Іванко? А ти хотіла кидати гімназію! Дурна! — записала я на клаптику паперу й передала в останню лавку.

* * *

В суботу буде в нас Шевченківський концерт. Його влаштовує ціле УПТ. Разом гімназія й семінарія. Разом і співаємо першу точку „Заповіт“. Дуже гарно виходить із сольоспівом Гени Зарицької. Вона має дуже гарний альт. Ляля Федак гратиме щось на фортепіані — не знаю, що — а семінаристка Маланич має співати „Плавай, плавай, лебедоньку“. Вона співає високим сопраном, дуже високим і я боюся, що вона може зробити нам конкуренцію. Вже була генеральна проба — тремчу, що це буде тріумф семінарії.

Я не співаю в хорі, бо не маю голосу й дуже шкодую, що не маю! Я так люблю співати й знаю безліч пісень! Співаю їх удома, коли ніхто не чує й мені стає так весело, так гарно. Іноді мені здається, що я співачка, стою на естраді й виспіваю, виспіваю! Як то мусить мути приємно — мати голос!

Ще дуже холодно, але ми поскидали снігівці й пішли до Музичного Інституту в самих черевиках та газових панчохах. Ноги спочатку задеревіли, а потому почали пашіти й печуть увесь час. Заля нагріта, повна глядачів. Цілісінський балькон сповнений студентами. Між студентами — білявець — навіть не бачить мене. Такий зайнятий? Хоч би скоріше починали!

Велика завіса розсунулася на боки, всі стояли на струнко — проспівали „Заповіт“. Гена висока, майже така, як диригент, стоїть проти нього з довгою косою через плече. Її сольо так гарне! Голос може як у Марлени Дітріх, але ж ні, кращий! Бемо браво, оплески.

У другій частині, після деклямацій, виходить на сцену Маланич. Вона куца, з гарним рудим, густим

волоссям. Тільки вийшла на сцену — зірвалися оплески. Такі бурхливі, що вона навіть не починає співати. Вклонилася, почервоніла, кахикнула, а оплески тривають далі. Я розглядаюся по залі, по балконі, хто це так завзято плеще? А це студенти на балконі, а найдужче, по середині, білявець. Ах, чому ж то я не маю голосу?

Оплески тривають, не перериваються, не кінчаються. Маланич не може співати. Вона вже трохи збентежена, не знає, що їй робити. Хустинкою витирає собі руки. По її біленькому, пудрованому личку спливає піт. Врешті починаємо розуміти. Це не захоплення — ці оплески! Це вони там, на балконі заважають, не дають їй співати! Радник Копач, що аж на залю прийшов зі своєю вічною палицею, повертається в своєму кріслі в першому ряді й вимахує рукою до тих там на балконі. Вільною рукою їм махає, але певно з радістю потягнув би їх палицею. А вони не зважають на нікого. Плещуть далі завзято.

По чолі Маланич тече піт. Вона сперлася на фортеп'яні і виглядає, що ось-ось упаде. Тоді диригент Гриневецький підходить до неї й щось шепочучи, виводить її зі сцени. Оплески зразу втихають.

Ага! Тепер ми вдома! Пригадуємо собі плітки, що ходять про неї: вона буцімто ходить із якимсь поляком. Тепер нам усе ясно. В пориві незрозумілої радості біжу до Оришки за куліси. Проти мене видить Гена.

— Ти чудесно співала!

— Справді? Але мені не били так браво, як Маланичівні!

Обидві сміємося. Усі вже знають.

У коридорі викрикує радник Копач. Про некультурних гунів, про профанацію свята. Він шкільний інспектор — обурений вкрай. Його підтримують професори, якісь пані, але молодь задоволена. Замість слухати дальших точок концерту, усі водять очима по балконі, показують пальцями...

Але там уже зразковий спокій...

* * *

Ми пішли з Ромком на попис елевів до Музичного Інституту. Гарна ця багряна зала! Її розмалював маляр Сосенко. Золоті ноти на багряному тлі! А найкращий бандурист на стелі. Я завжди сиджу там із задертою вгору головою, та й не тільки я!

Оришка грала якусь довжелезну річ Цезаря Франка. Це мені не подобалось, але воно мабуть підійшло Оришиній вдачі. Ромко задоволений, коли Оришку оплескують. Найбільше плещу я й вона повертає свій задертий носик від фортеп'яну й дивиться по залі. Аж по вуха, по волосся залита вишневим румянцем — ця бліда, звичайно, Оришка. Ромко сидить випроставшись гордо поруч мене — наче б оплески йому!

„Математик“ каже, що найкраще грає щостиклясниця — Зоська. Вона повинна б стати добрим математиком. Чому? — це його тайна. Але найкраща Ляля. Не знаю, чи вона добре грає, але вона й танцює й така гарна, що хіба одна Любка Колесса може

так добре виглядати при фортеп'яні в своїй „грецькій“ зачісці з „римським“ профілем і блакитними очима. Ляля каже, що після матури вивчатиме гру на арфі, бо якже ж можна подумати: майбутня українська симфонічна оркестра — без арфи!

Попрощалися під Інститутом, було вже темно. Я йшла швидко, і щоб дорога не довжилася, пригадувала щойно почуті мелодії. Біля тієї будки, де завжди п'ємо содову воду з малиновим соком, почула я чийсь кроки. Хтось ішов у рівній від мене віддалі. Коли я прискорила ходи, хтось теж поспішав. Хто це може бути? Не слід оглядатися, але я неспокойна. Це вперше за наше життя на Вульці я чогось налякалася. Вже так швидко йду, не знаю де сила береться так бігти під гору, а хтось за мною не відстає. Передо мною криниця й старе, повалене дерево. Я вмить зупинилася й станула перед... Яською Крисою. Засміялася, нехотячи, вголос. Ясько зняковів, але теж сміється.

— Ви що, хотіли мене налякати?

— Ні, та де там! Дорогою йшли п'яні „гарбузи“, то я хотів бути близько, щоб вас не зачіпили.

Ясько йде поруч, але так пів кроку за мною. Загорнувся в якийсь широченний плащ, не то військовий, не то жіночий, без гудзиків, і посвистує кризь зуби.

Мовчимо, не знаючи, що говорити; я ніколи з ним не розмовляла. І про що з ним говорити? Про курей? Про „гарбузів“?

— Ага! Пане Яську, скажіть, як то було в цій кам'яниці Андріїва, коли прийшли за вами? Чи вас не застали?

— Я випровадився, якраз два дні перед тим, — говорить із затаєним сміхом — на іншу „кавалерку“. А дураки на те ж і є, щоб їх у бутлю набивати! Ані не подумали „лахманярі“ заглянути до собачої буди!

Але Ясько не завжди спить у собачій буді. Раз довелось йому поїхати з одною панею аж на провінцію та допомогти їй улаштувати сина в тюрмі.

— Влаштувати... в тюрмі?

— Так, сидів за політику. Пані сказала: Яську, поможи мені занести подушку, коц і машинку до кави.

— То якась люксова тюрма!

— Та де там! Звичайна поліційна буда, тільки пані велика риба! Лісу й поля, як ціла наша Вулька, а став більший за Світезь. Але син мусів сидіти... Ми прийшли до начальника тюрми з пакунками, як верблюди, а той бурмоче: „Ще було фортеп'яні притаскати, прошу добродійки!“

— У такій тюрмі не гріх і посидіти, — кажу.

Але Ясько споважнів.

— Краще не сидіти в ніякій. Краще вже в собачій буді. Добраніч!

— Добраніч. Дякую вам!

— Нема за що! Теж мені „фатига“! — крикнув, замикаючи за мною ворота, й зник у темній гушті придорожніх кущів. Може й спить десь там, бо вже відлига. Може весна скоро буде?

ДЛЯ ХВОРОЇ

В повітрі пахне весною. Тополі, що значать шлях у безвість, стали ще чорніші, вологою, набрясклюю чорністю. По глинястій дорозі з шумом пливають потоки снігової води. Сестра принесла вістку, що наші студенти вибили всі шиби в советському консульстві. Мені прийшов на думку високий білявець, прізвиська якого не насмілююся і в думках повторити. А так хотілося б його колись побачити! Оришка познайомила мене на маївці з товаришем свого Ромка, — маленьким надутим паничком. Засипав мене зразу незручними компліментами й пристав — не відстає від мене. Куди не повернуся — завжди на очі налізе. Чи виходжу зі школи й поверну з товаришками на Академічну, чи зупинюся біля Жандармерії, щоб попроситися до Іванюки, чи під Волоською на дванадцятці, — завжди підбіжить маленька фігурка, що заледве дорівнює мені ростом і зараз же обіцяє розказати силу-силенну переважних справ. У нього й прізвисьце дрібненьке, як і він самий: Благенький. Горе мое! — з мене сміються всі товаришки. Але мій маленький поклонник, що запевняє мене кожен раз — яка-то я симпатична — нічого не знає про те, хто вибивав вікна в советському консульстві. Але зараз же обіцяє розвідати.

— Ні, ні! Не розвідуйте! — у моїй тямці присяга, складена під світлиною мами. — Нічого не розвідуйте, а то я й не відклонюся вам на вулиці!

Нарешті прийшла справжня весна. Наша вулиця вся в бузках. Усі поламані паркани закриті білим, синім, фіялковим запашним квітом. Тато дивується, що Ясько Криса — як щороку — не приносить нам турецького шпленого бузку, мабуть зі саду професора політехніки, там на горі. Але ж бо й самого Яська якось не видно. Може дістав роботу?

— Коби якась біда не трапилася з ним, — каже моя сестра, але зараз звертає на інше. — Мусимо пошити собі якісь суконки на літо. Просто немає в що одягнутися!

— А що зробиш з тим усім, що висить у шафі? — посміхається тато.

— Але ж це все нічого не варте! Старе й немодне.

Одного пополудня, в наше свято, йдемо з сестрою до міста. Я хотіла йти Сикстуською — так для відміни, — але вона каже, що туди нецікаво. Йдемо вулицею Коперника, а там попри статую Пречистої Діви, каплицю Боїмів та стару українську катедру, забрану тепер поляками на їхню — в ринок. З ринку біжать вузенькі вулички старого міста, а в тих вуличках продають у крамницях — для нас — неціненні скарби. А найбільш притягає нашу увагу маленький, запханий товаром магазинчик Рожі Ботвін, завжди сповнений покупцями й прикажчиками, що годі туди пролізти. Але вибрати там можна все, від дешевого вуалю, квітистого ситцю в матових кольорах аж до французьких шовків з вишуканим рисунком. І все не так уже дешево, але ж тут, при дрібці витривалості, ціну можна збити наполовину.

Купили для мене й сестри ситцю такого гарного на літні суконки, самі пошито. Але ж бо торгува-

лися до впаду. Ботвінка присягалася на життя своїх доньок, але даремно хитрувала — вона ж має тільки одного сина — таки купили за нашу ціну. Щасливі вертаємося Ринком, повертаємо на Гетьманські Вали.

Вгорі Коперика нам назустріч іде брат моєї колишньої товаришки Янки Гавришкевич. Він якось так дивно вклонився, засоромився чогось, чи хоче щось сказати. Я покидаю мою сестру й кличу його:

— Що чувати, пане Петре? Як Янця?

— З Янкою недобре. Вона трохи нездужає. Як вам не важко, прийдіть її провідати. Вона вже не працює й рада буде вам дуже.

— Добре. Прийду в неділю. До побачення. — Мене вражає його вигляд. Теж не дуже здоровий.

В неділю, ще нема й третьої по полудні, коли я збираюся до Марійки Хом'як, щоб разом із нею провідати Гавришкевичівну. Вже близько рік, як покинула вона гімназію, бо не мала за що вчитися й пошукати собі праці. Її подруга — Люба Миколаєвич — така рожевенька й синьоока калічка з коротшою ногою, залишилася сама в лавці. Вже й нема чого професорам їх упоминати, головню Рудзеві віл німецького, щоб своїм безнастанним шепотінням не заваждали йому:

— Гавришкевич унд Миколаєвич!?

Залишилася в лавці сама Миколаєвич, сама й нудьгує на перервах, бо важко знайти другу приятельку. Нудьгує сама й на довгій дорозі до головного двірця, з якого виїздить поїзд до Зимної Води. Бідна Люба!

Недільного пополудня Львів пустий, як вимерлий. Денеде тиняються служниці. Вони з третьої години мають вихідне. Їм назустріч висипається вояцтво з касарень. Вони збираються на майдані св. Юра, або в Єзуїтському Саду й звідти чути їхній безжурний сміх та голосні зальоти.

На Льва Сап'іги, проти помаранчевого будинку політехніки так же пусто, як у цілому місті, як і під будинком хлоп'ячої гімназії. Минаю костел Єлисавети й простую в саме серце Городецького кварталу. Тут, зразу ж за Городецькою вулицею, розбігаються на всі боки невеличкі провулки з безліччю коршем на кожному розі, зі складами вугілля, фабричками й залізничними доками.

У вікні першого поверху, на оксамитову, гаптовану подушку сперлася Марійка Хом'як. Вже здалеку бачу серед вазонків із квітами її русяву голівку, дбайливо зачесану в запечені залізком кучерики. Вона поклала на носик трохи пудри, а коротенькі брови продовжила спаленою сірничкою. Я кличу її знизу, щоб зійшла й ми підемо до Янки.

В хаті Гавришкевичів батько щось майструє в кухні. Біля нього, на маленьких дерев'яних стільцях бавляться наймолодші, а Янка лежить у кімнаті на канапі. Яка вона жовта й похуділа! Ледве її пізнаємо! І коли їй це говоримо, вона блідо посміхається й запевнює нас, що їй уже краще. Саме купили ліків, бо в Касі Хворих не хотіли видати, й від них їй полегшало. Марійка дає їй пиріг з черницями, який захопила з собою, а Янця хапаючись, починає їсти. Вона, мабуть, з голоду така хвора, чи що?

ПРИГОДИ ПЕСИКА КРУЧКА

(Докінчення зі ст. 22)

навіть і хвостом махати не може, так йому змалів, скорчився, щез. А до того й усе тіло, вся шкіра дерев'яна і шерсть чомусь стає на ньому дуба, така якась дерев'яна, тверда.

— Я хворий, — подумав — от, піду до потічка, напоюся водички, може легше стане!

Та й поволікся над воду. Але, лише нахилився над водою і побачив там відбиту свою подобу, то мало не вмер із переляку. Те, що він там побачив, то вже не був він, пес Кручок, то було цілком інше створіння: мале, сіреньке, з довгим рильцем, стоячими вушками, кущим хвостиком і малими піжками, а ціле тіло вкрите колючками. То вже не був він, пес Кручок! Ні! Він перемінився... в їжачка!

— Оце мені й кара за лакіство, — подумав.

— Що ж бо я зробив? Та ціле поросятко сам сперішив! І не ось там яке-небудь, звичайне, але свячене! Свя-че-не!... Та ще не ось там якого буднього дня, десь у морі шкоду зробив, але на Великдень! На сам Великдень! На таке велике, рокове свято я обікрав свого доброго пана і цілу його родину! А чому?

— Лакіства ради, нещасного!..

Сказав собі сам правду у вічі. Та й з великого сорому полентався у лісок і зажився глибоко у того-річне зівале листя, так щоб його ніхто й не бачив, ні не чув. Там він жив на самоті так довго, аж поки не спокотував свою провину.

Але, що це все сталося давним-давно, ще тоді, коли ми були маленькими дітьми і коли наша бабуся про це розказувала — то до тепер Кручок вже напевно відбув заслужену кару і став знов псом, але вже порядним, вірним собакою...

ІЗ ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ НАШЕ 15-ЛІТТЯ

З нагоди ювілею Нашого Життя складаємо щире признання за велику пророблену працю серед нашого жіноцтва. З цієї нагоди пересилаємо 25 дол. на ювілейний пресовий фонд.

Марія Васько, голова
Стефанія Заплітна
секретарка 26 Відділу

ПАСЕЙК, Н. ДЖ.

Річні збори 70 Відділу
(Докінчення зі ст. 29)

Віри Бабенко, патронки нашого Відділу (п-ні М. Стефанів), Значення Матері (п-ні Ірина Свистун) і лікарська доповідь (п-ні д-р Софія Гук). При Відділі зорганізовано хор, який виступав на Святі Жінки-Героїні та місцевій Шевченківській академії. Відділ вислав допомогу українцям у Польщі, садкам у Німеччині, виховно-випускному таборі пластунів у Німеччині і взяв під опіку „бабусю“. У Відділі є вже власна, чарезі невеличка бібліотека, а також зорганізовано „клуб читачок“. Відділ брав участь в інціативному комітеті у справі купна Укр. Централі в Пасейку, вислав делегаток на всі сесії УСК і Окр. Ради США. Під кінець звіту голова подякувала управі та членкам за співпрацю. Слідували звіти секретарки п-ні Л. Порохняк, касієрки п-ні І. Цапар, культ. освітньої референтки п-ні Д. Колотало, реф. сусп. опіки п-ні Я. Дяченко, і реф. преси п-ні М. Стефанів. По дискусії голова контр. комісії п-ні Марія Хмиленець поставила внесок на удрілення абсолюторії, яку збори прийняли оплесками.

Нову Управу вибрано в такому складі: п-ні І. Свистун, голова, п-ні Е. Лужняк, містоголова, п-ні О. Площанська, секретарка, п-ні Д. Колотало, касієрка. Референтками стали: п-ні М. Бакалець, культ. освітня, п-ні Я. Дяченко, сусп. опіки і господарська, п-ні М. Гаврилішин, організаційна. До контр. комісії увійшли пп. п-ні І. Чайківська, як голова, а пп. М. Мочула і Л. Порохняк, як члени.

По закінченні зборів відбулася спільня знімка членок і перекуска.

Марія Бакалець

культ. осв. референтка

ПОСИЛАЙТЕ „ЗОЛОТІ ДЗВІНОЧКИ“

37 Відділ у Дітроїті повідомив нас, що посилку „Золотих Дзвіночків“ закупив у цілості і призначив їх для навчальних станиць у Німеччині. Отже шкільні бібліотеки збагатяться тепер на цю гарну й цінну книжечку. Яка гарна думка!

Чи не могли б і інші матері піти тим шляхом і обдарувати якусь дитину в Німеччині цією книжечкою? Прізвища й адреси дітей має фонд „Мати й Дитина“ у Філадельфії.

Haro's

УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ КВІТІВ

Галини Чучкевич

4422 Pearl R, Cleveland 9, Ohio

Квіти на всі оказії,
зрізвані й вазонкові,
тропікальні рослини,
кераміка.

Даємо зелені значки
"Eagle Stamps"

Телефон: FL 1-5119 і SH 1-4016

КОРКИ
ЗНОВУ
МОДНІ!

Ручно роблені в Німеччині,
на вищому корковому котурні,
з найкращих шкір —
У ВСІХ ШИРИНАХ.

Маємо їх у яснобрунатній, черво-
ній, піскової і білій, гладкій шкірі,
в чорному ляку та в чорній і тем-
нобрунатній замші. Ціна \$17.50.

У Канаді висплаємо С.О.Д., а до ЗДА
за попереднім надіслання грошей.
Незадоволеним звертаємо гроші!

ORBIT

434 Queen St. W. Toronto, Ont.
EM 6-4572

Замовляючи, прохаємо подавати не
тільки Ваше число черевка, але та-
кож залучити відрис лівої ноги на
папері.

Будете небавом міняти мешкан-
ня? Хочете забезпечитися, щоб
скоро дістати „Наше Життя“ на
нову адресу? Заки будете пере-
проваджуватися, — будь ласка на-
пишіть до нас, подаючи дату Ва-
шого перепровадження, да в н ю
й нову адресу, та 10 ц. на друк
нової адреси. Пишіть до: Адміні-
страції „Нашого Життя“, 909 Н.
Френклин Ст., Філадельфія 23, Па.

Return to:
 "OUR LIFE" Magazine
 909 N Franklin St
 Philadelphia 23, Pa.
 RETURN POSTAGE GUARANTEED

SPIRIT of FLAME

A COLLECTION OF THE WORKS OF
LESYA UKRAINKA
 Translated by Percival Cundy
 Foreword by Clarence A. Manning

ДИТЯЧІ ВИДАННЯ:

Весна	50¢
Літо	70
Зима	50
Листочки	40
Золоте Павутиння	50
Веселий Струмок	50
Срібна Зірка	50
Для Малят	60
Ой, хто там?	80

ВИДАННЯ СУА:

Рівноапостольна свята Ольга	\$1.00
На громадський шлях ..	1.00
Визначні жінки України	0.40
Городина й овочі	0.60
Давні річники журналу „Наше Життя“	
повні	3.00
неповні	1.50

ЗАМОВЛЯТИ У ЦЕНТРАЛІ СУА

O u r L i f e

909 N. FRANKLIN ST.

PHILADELPHIA 23, PA.

Нова дитяча книжка

Надходить час довгих, зимових вечорів, час пригожний для казок, розповідей і голосного читання дітям. Вийшла друком нова збірка казок для дітей „Золоті Дзвіночки“, яку написала Іванна Савицька. Вісімнадцять кольорових ілюстрацій до цієї книжки виконав мистець Петро Андрусів. Багатий виховний матеріал збірки із притаманними казці персонажами царенків, жаб, зайчиків, лисичок і чародійних птахів, багатство і краса мистецьких ілюстрацій, як також цінна передмова пера д-ра Наталії Іщук-Пазуняка, роблять збірку цікавою й небуденною появою на книжковому ринку.

Ціна 2 дол., переспака 10 ц.

Книгарням 25% опусту і тільки за готівку.

Замовляти на адресу:

Союз Українок Америки
 909 N. Franklin St.
 Philadelphia 23, Pa.

Іванна Савицька
 5138 N. 15th St.
 Philadelphia 41, Pa.